

DZIENNIK URZĘDOWY

KURATORIUM OKRĘGU SZKOLNEGO BIAŁOSTOCKIEGO

N. 3

Białystok, kwiecień 1948 r.

R. II

T R E Ś Ć

DZIAŁ URZĘDOWY:

	Str.
Poz. 18 — Okólnik Nr. 2 Ministerstwa Oświaty z dnia 21 stycznia 1948 r. (Nr III — OK — 6184/48) w sprawie organizowania i nadzorowania kursów zawodowych.	2
Poz. 19 — Rozporządzenie Ministra Oświaty z dnia 16 marca 1948 r. (Nr. I. Pers.—5200/48) w sprawie wymiaru godzin nauczania oraz innych zajęć obowiązkowych nauczycieli i kierowników szkół.	3
Poz. 20 — Pismo okólne Ministerstwa Oświaty z dnia 5 kwietnia 1948 r. (Nr. II—K. N.—794/48 w sprawie akcji zakończenia roku szkolnego 1947/48.	4
Poz. 21 — Pismo okólne Ministerstwa Oświaty z dnia 10 lutego 1948 r. (Nr. I. Pers. — 2851/48 w sprawie zasiłków rodzinnych i składek ubezpieczenia rodzinnego.	5
Poz. 22 — Pismo Okólne Ministerstwa Oświaty z dnia 4 marca 1948 r. (Nr. I Pers. — 4520/48 w sprawie dodatków rodzinnych i zasiłków rodzinnych.	6
Poz. 23 — Okólnik Nr. 1 Prezydium Rady Ministrów z dnia 26 stycznia 1948 r. (Nr. 0—III—27 I w sprawie pracowniczych urlopów wypoczynkowych.	7
Poz. 24 — Okólnik Ministerstwa Oświaty z dnia 30 marca 1948 r. (Nr. I. Pers. — 24715/47 w sprawie organizacji i opieki wychowawczej i o wynagrodzeniu za czynności wychowawcze w państwowych internatach przy szkołach średnich.	8
Poz. 25 — Okólnik Nr. 3 Kuratorium Okr. Szkol. Białost. z dnia 22 marca 1948 r. (Nr. O-F — 6031/48) w sprawie przydziału kredytów na 1948 r. i przelewów kredytów rzeczowych na rachunki bieżące.	10
Poz. 26 — Pismo Kuratorium Okr. Szkolnego Białostockiego z dn. 31 marca 1948 r. (Nr. 0 — 6926/46 w sprawie obchodu stulecia „Wiosny Ludów“.	14
Poz. 27 — Pismo Kuratorium Okr. Szkol. Białostockiego z dnia 31 marca 1948 r. (Nr I — 7878/48 w sprawie kredytów na opiekę zdrowotną.	14
Poz. 28 — Pismo Kuratorium Okr. Szkol. Białostock. z dnia 9 kwietnia 1948 r. (Nr. K.N. — 7384/48 w sprawie zbiórki na Szkołę-Pomnika im. Manifestu Lipcowego w Białymstoku.	14
Poz. 29 — Pismo Kuratorium Okr. Szkol. Białost. z dnia 17 kwietnia 1948 r. (Nr 0 - Pers. — 9400/48) w sprawie przenoszenia nauczycieli na własną prośbę.	16
Poz. 30 — Pismo Ministerstwa Oświaty z dnia 3 marca 1948 r. (Nr. VI—W—490/48 w sprawie składki na ufundowanie samolotu szkoleniowego lotnictwu polskiemu.	16
Poz. 31 — Pismo Ministerstwa Oświaty z dnia 2 kwietnia 1948 r. (Nr. VI-W—903/48 w sprawie współpracy Władz Szkolnych z terenowymi placówkami Ligi Walki z Rasizmem.	17
Poz. 32 — Okólnik Nr. 22 Ministerstwa Oświaty z dnia 16 czerwca 1947 r. (II KN-3097/47) w sprawie kształcenia czynnych niekwalifikowanych nauczycieli szkół powszechnych.	18
Poz. 33 — Instrukcja z Ministerstwa Oświaty z dnia 13 maja 1948 r. (Nr. II KN-2323/48) i organizacji roku szkolnego 1948/49 w zakresie kształcenia wychowawczyń przedszkoli.	21
Poz. 34 — Instrukcja Ministerstwa Oświaty z dnia 11 maja 1948 r. (Nr. II - KN - 2349/48) o organizacji roku szkolnego 1948/49 w zakresie kształcenia nauczycieli szkół podstawowych.	22
Poz. 35 — Instrukcja Kuratorium Okręgu Szkolnego Białostockiego z dnia 10 maja 1948 r. Nr. K. N. — 11032/48 w sprawie organizacji roku szkolnego 1948/49 w Rejonowych Komisjach Kształcenia Niekwalifikowanych nauczycieli w Okręgu Szkolnym Białostockim.	23

DZIAŁ NIEURZĘDOWY:

Poz. 36 — Sprawozdanie ze zjazdu Dyrektorów i Kierowników Szkół Zawodowych Okręgu Szkolnego Białostockiego.	26
Poz. 37 — Komunikat w sprawie uzyskiwania dyplomów uprawniających do nauczania w szkołach i na kursach zawodowych.	27
Poz. 38 — Komunikat w sprawie książki Prof. Inż. Kl. Filasiewicza p. t. „Technologia metali“.	27
Poz. 39 — Komunikat w sprawie pisma Ministerstwa Aprowizacji pt. „Żywnienie zbiorowe“.	28
Poz. 40 — Komunikat w sprawie ośrodka dydaktyczno-naukowego technologii.	28
Poz. 41 — Zagubione dokumenty.	28

DZIAŁ URZĘDOWY

Poz. 18.

RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTERSTWO OŚWIATY
Warszawa

Okólnik Nr 2

z dnia 21 stycznia 1948 r. (III-OK-6184/47)
w sprawie organizowania i nadzorowania
kursów zawodowych.

W związku z dużym zapotrzebowaniem różnych działów pracy zawodowej na pracowników z przygotowaniem zawodowym, wzrosło znaczenie nie tylko szkół zawodowych, lecz także różnych form krótkotrwałego szkolenia zawodowego, zwłaszcza zaś kursów zawodowych. Na kursy zawodowe powinny Kuratoria Okręgów Szkolnych zwrócić, zwłaszcza w najbliższych latach, szczególną uwagę, kierując się następującymi wytycznymi:

Kursy zawodowe mogą być organizowane przez:

- A) zakłady pracy, urzędy lub innego rodzaju pracodawców celem szkolenia swoich pracowników dla własnych potrzeb,
- B) samorząd, organizacje zawodowe, szkoły zawodowe, osoby prywatne lub inne czynniki — dla potrzeb różnych działów pracy.

W pierwszym przypadku będą te kursy bezpośrednio związane z zakładami pracy, w drugim kursy niezwiązane bezpośrednio z zakładami pracy.

Ad A. Kursy zawodowe bezpośrednio związane z zakładami pracy mogą mieć charakter: a) kursów ściśle fachowych, b) kursów zawodowych z uwzględnieniem przedmiotów ogólnokształcących.

Zarówno kursy zawodowe ściśle fachowe, jak i kursy zawodowe z przedmiotami ogólnokształcącymi mogą być zorganizowane jako doraźne lub jako stałe, t. zw. powtarzające się bez określenia z góry ich liczby.

1. Kursy ściśle fachowe, bezpośrednio związane z zakładami pracy i organizowane doraźnie, nie wymagają ingerencji Kuratoriów O.S. Byłoby jednak pożądane, ażeby Kuratoria O.S. w drodze kontaktu z organizatorami miały ogólny obraz tego rodzaju akcji kursowej bez potrzeby jednak prowadzenia ścisłej ewidencji.

2. Kursy ściśle fachowe, bezpośrednio związane z zakładami pracy i organizowane jako stałe, powinny być przez Kuratoria O.S. ujęte ewidencyjnie na podstawie zgłoszeń samych zakładów pracy.

Kursy te nie wymagają poza tym ingerencji Kuratoriów O.S.

3. Kursy zawodowe bezpośrednio związane z zakładami pracy, organizowane jako doraźne lub

stałe, a zawierające w programie, obok ściśle zawodowych, również przedmioty ogólnokształcące, powinny być zgłaszane do Kuratoriów Okręgów Szkolnych oraz przez Kuratoria ujęte w ewidencję i nadzorowane w drodze wizytacji.

Ad B. Kursy zawodowe niezwiązane bezpośrednio z zakładami pracy mogą być organizowane jako ściśle fachowe lub jako kursy zawodowe z przedmiotami ogólnokształcącymi, a jedne i drugie jako doraźne lub stałe.

Wszystkie te kursy mogą być zakładane tylko na podstawie uprzednich orzeczeń Kuratoriów O.S., wydanych w myśl ustawy z dnia 11. III. 1932 r. o prywatnych szkołach oraz zakładach naukowych i wychow. (Dz.U.R.P. nr 33 poz. 343). Kursy te powinny być przez Kuratorium ujęte w ewidencję i nadzorowane.

Każdy kto ukończył kurs bez względu na jego rodzaj, ma prawo do uzyskania potwierdzenia tego faktu w postaci zaświadczenia lub świadectwa.

Prawo do wydawania świadectw mają kursy, organizowane na podstawie orzeczeń wydanych przez Kuratoria O.S. Wzory świadectw zatwierdza K.O.S.

Wszystkie inne kursy mogą wydawać tylko zaświadczenia z uczestnictwa w kursach lub odbycia kursów.

Zakres nadzoru pedagogicznego nad kursami obejmuje:

- a) przyjmowanie przez Kuratorium O.S. zgłoszeń o otwarciu kursu względnie wydawanie orzeczeń na otwarcie kursu, a to zależnie od rodzaju kursów,
- b) ewidencja kursów,
- c) zatwierdzanie programów i statutów kursów,
- d) zatwierdzanie wzorów świadectw,
- e) wizytowanie kursów i wydawanie zarządzeń lub orzeczeń z tym związanych,
- f) opracowywanie w porozumieniu z właściwymi czynnikami planu akcji kursowej na poszczególne lata szkolne, odpowiadającej potrzebom gospodarczym i zawodowym i czuwanie nad realizacją tego planu,
- g) opracowywanie i ogłaszanie sprawozdań z akcji kursowej,
- h) przymusowe likwidowanie kursów nie odpowiadających ustalonym warunkom.

Niniejsze wytyczne nie dotyczą kursów prowadzonych w ramach administracji Ministerstwa Przemysłu i Handlu oraz Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych. Kursy prowadzone w ramach administracji tych Ministerstw będą prowadzone na zasadach ustalonych przez te Ministerstwa, a uzgodnionych z Ministerstwem Oświaty w ramach ogólnego nadzoru pedagogicznego Ministerstwa Oświaty nad całokształtem szkolnictwa zawodowego.

MINISTER
(—) St. Skrzyszewski

RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTERSTWO OŚWIATY
Nr III OK-6184/47.

Warszawa, dnia 31 stycznia 1948 r.

OTRZYMUJĄ:
Kuratoria Okręgów Szkolnych

do wiadomości i wykonania.

Za Dyrektora Departamentu
(—) Mgr J. Wójcik
Naczelnik Wydziału

Białystok, dnia 17 stycznia 1948 r.

Kuratorium
Okręgu Szkolnego Białostockiego
w Białymstoku
Nr III-3190/48

— do wiadomości i wykonania z tym, że zobowiązuje się Dyrekcja i Kierownictwo szkół zawodowych w Okręgu do każdorazowego zawi-

RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTERSTWO OŚWIATY
Warszawa

Poz. 19.

Rozporządzenia Ministra Oświaty

z dnia 16 marca 1948 r. (Nr I. Pers.-5200/48)
w sprawie wymiaru godzin nauczania oraz innych zajęć obowiązkowych nauczycieli i kierowników szkół.

Na podstawie art. 29 ust. (1) ustawy z dnia 1 lipca 1926 r. o stosunkach służbowych nauczycieli (Dz.U.R.P. Nr 104/1932, poz. 873) zmienionej rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 października 1933 r. (Dz.U.R.P. Nr 85, poz. 660) i ustawą z dnia 9 kwietnia 1939 r. (Dz.U.R.P. Nr 27, poz. 243) zarządzam, co następuje:

Par. 1. W rozporządzeniu Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 10 sierpnia 1937 r. o wymiarze godzin nauczania oraz innych zajęć obowiązkowych nauczycieli i kierowników szkół (Dz. Urz. Min. W.R. i O.P. Nr 10, poz. 316), zmienionego rozporządzeniami Ministra Oświaty z dnia 10-XII-1945 r. (Dz. Urz. Min. Ośw. Nr 7, poz. 267), z dnia 14 I. 1946 r. (Dz. Urz. Min. Ośw. Nr 1, poz. 4), z dnia 21 VI. 1946 r. (Dz. Urz. Min. Ośw. Nr 7, poz. 212), z dnia 8. IV. 1947 r. (Dz. Urz. Min. Ośw. Nr 5, poz. 95) i z dnia 4. X. 1947 r. (Dz. Urz. Min. Ośw. Nr 10 poz. 238) wprowadza się zmiany następujące:

1) ustępy 3 i 4 par. 2 otrzymują nowe brzmienie:

„ (3) w szkołach powszechnych siedmio i ośmioklasowych nauczycielom uczącym w klasie VII i VIII liczy się jedną godzinę nauczania w tych klasach wychowania fizycznego za 1 1/5 godzin, a przedmiotów wymienionych w par. 7 niniejszego rozporządzenia liczy się:

w I kategorii przedmiotów za 1 1/9 godzin

Kuratorium
Okręgu Szkolnego Białostockiego
w Białymstoku
Nr O.Pers.-7429/48

OTRZYMUJĄ:
Inspektoraty Szkolne, Dyrekcje
Państw. Szkół Średn. Ogólnokształc.,
Państw. Lic. Pedagog., Państw. i Publ.
Szkół Średn. Zawod. w Okręgu
Wydziały oraz Oddziały w K.O.S.B.

— do wiadomości i stosowania —

Kierownik Oddz. Personalnego
(—) A. Oldytowski
Radca

damiania Kuratorium o organizowanych kursach zawodowych na terenie ich rejonu, tak przez szkoły, jak i inne instytucje.

Naczelnik Wydziału
(—) St. Krasnołucki

w II kategorii przedmiotów za 1 1/3 godzin
w III kategorii przedmiotów za 1 3/7 godzin
(4) ułamki wyniki z pomnożenia ilości przydzielonych godzin nauczania przez liczby podane w ust. 3 a większe od połowy należy zaokrąglać do pełnych jednostek — mniejsze zaś od połowy odrzucać.

2) W par. 7 punkcie „a” skreśla się wyrazy: „ćwiczenia cielesne, przysposobienie wojskowe, przysposobienie sportowe”, dodaje się zaś ust. (2) o następującym brzmieniu: „Nauczyciel wychowania fizycznego w szkole średniej ogólnokształcącej obowiązany jest do udzielania nauki w wymiarze 25 godzin lekcyjnych tygodniowo”.

3) W par. 8 w punkcie „a” ust. (2) skreśla się wyrazy: „ćwiczenia cielesne, przysposobienie wojskowe, przysposobienie sportowe”, dodaje się ust. (3) o następującym brzmieniu: „Nauczyciel wychowania fizycznego w liceum pedagogicznym obowiązany jest do pełnienia wszystkich czynności, związanych z przygotowaniem zawodowym uczniów oraz do udzielania nauki w wymiarze 19 godzin lekcyjnych tygodniowo”.

4) W par. 14 w punkcie „a” ust. (1) skreśla się wyrazy: „ćwiczenia cielesne, przysposobienie wojskowe, przysposobienie sportowe”, dodaje się ust. (3) o następującym brzmieniu: „Nauczyciel wychowania fizycznego w szkole zawodowej obowiązany jest do udzielania nauki w wymiarze 25 godzin lekcyjnych tygodniowo”.

Par. 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od dnia 1 kwietnia 1948 r.

OTRZYMUJĄ:
Kuratoria Okręgów Szkolnych

MINISTER
(—) St. Skrzyszewski

Białystok, dnia 24 marca 1948 r.

Poz. 20.

RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTERSTWO OŚWIATY
Nr II-KN-794/48

Warszawa, dnia 5 kwietnia 1948 r.

Akcja zakończenia roku
szkolnego 1947/48.

Ministerstwo Oświaty ustala datę zakończenia roku szkolnego w szkołach ogólnokształcących (powszechnych i średnich), zawodowych i zakładach kształcenia nauczycieli i seminariach dla wychowawczyń przedszkoli oraz przedszkolach na dzień 26 czerwca r.b.

Zakończenie roku szkolnego stanowi dla szkoły nie tylko uroczysty ale i bardzo ważny moment. Jest to dzień, w którym należy zestawić i podsumować wyniki i osiągnięcia całorocznej pracy, wykazać braki i trudności oraz zainteresować nimi całe społeczeństwo i pozyskać je dla usunięcia tych niedomagań oraz dla pogłębienia współdziałania szkoły ze społeczeństwem w następnym roku szkolnym.

W związku z tym Ministerstwo zwraca uwagę na konieczność należytego wyzyskania dotychczasowych wartościowych doświadczeń w zakresie kontaktów szkoły ze społeczeństwem wyrażających się w udziale czynnika społecznego w akcji zakończenia roku szkolnego.

Podobnie jak w ubiegłym roku akcja zakończenia roku szkolnego, w której wezmą udział, prócz nauczycielstwa, rodziców i młodzieży, przedstawiciele władz państwowych, wojska, organizacji politycznych i społecznych, winna być sposobnością do przedstawienia społeczeństwu stanu szkoły zarówno w dziedzinie wychowawczej, jak i materialnej, a więc w zakresie urządzeń i pomocy naukowych, sprzętu i mebli szkolnych. Dla popularyzowania dobrych wyników prac szkół i okazania pomocy w likwidowaniu jej braków, zwłaszcza w dziedzinie wychowania ideowo-politycznego, winna być w szerokim zakresie wykorzystana prasa i radio tak, aby w ciągu czerwca w prasie, zwłaszcza lokalnej, mogło się ukazać jak najwięcej artykułów i reportaży z życia szkoły, zaś w dniu zakończenia roku szkolnego — specjalny numer dziennika miejscowego poświęcony sprawom wychowania i nauczania.

Jako zasadnicze momenty w akcji zakończenia roku szkolnego należy przewidzieć: imprezy szkolne, jak wystawy, pokazy gimnastyczne pokazy masowej twórczości artystycznej młodzieży i dzieci, uroczyste akademie i tp.

Winne się one stać w całej pełni środkiem związania szkoły ze społeczeństwem, nie mogą więc być improwizowane w ostatniej chwili, ale muszą być przygotowane w ciągu dłuższego czasu występując przy końcu roku jako owoc całorocz-

Kuratorium

Okręgu Szkolnego Białostockiego
w Białymstoku
Nr II-9256/48

OTRZYMUJĄ:

Inspektoraty Szkolne,
Dyrekcje Państw. i Prywat.
Szkół Śred. wszystkich
typów w Okręgu.

do wiadomości

nej pracy. W związku z powyższym Ministerstwo ustala następujące wytyczne:

1) Wystawy szkolne winny być organizowane według pewnej myśli przewodniej, a nie mogą tworzyć zbioru luźno zebranych eksponatów.

2) Organizowanie wystaw szkolnych w szkołach średnich ogólnokształcących, zakładach kształcenia nauczycieli i wychowawczyń przedszkoli oraz w szkołach zawodowych winno być dokonane po wspólnym porozumieniu się dyrektorów, a w miejscowościach gdzie istnieje kilka szkół, imprezy te winny być uzgodnione i mogą być przeprowadzone wspólnie.

Organizowanie wspólnych wystaw szkół powszechnych i przedszkoli należy ograniczyć do miast posiadających kilka szkół lub przedszkoli, głównie w siedzibie inspektora i w porozumieniu z nim.

3) Zakończenie roku szkolnego winno być połączone w miarę możliwości z pokazami gimnastycznymi i śpiewaczymi ze wszystkich typów szkół. Przy organizowaniu tych imprez należy zwrócić uwagę na należyty poziom i raczej na masowość udziału młodzieży i dzieci niż na wytworność indywidualne.

4) Wszystkie imprezy związane z zakończeniem roku szkolnego winny być przygotowane i przeprowadzone z najszerszym udziałem czynnika społecznego, prasy i wojska w ten sposób, by nie odrywały szkół od realizacji ich programów nauczania.

5) Wystawy szkolne i pokazy winny też dać okazję do wzajemnego odwiedzania się i nawiązywania kontaktów młodzieży z różnych środowisk i różnych typów szkół.

Jest również rzeczą pożądaną, aby podobnie jak w roku ubiegłym zorganizować pod koniec roku szkolnego lekcje przykładowe z udziałem zaproszonych przedstawicieli społeczeństwa. Lekcje te należy poświęcić ustnemu egzaminowi uczniów, powtórcie, omówieniu, uogólnieniu materiału opracowanego w ciągu całego roku szkolnego. Lekcje te winny dać uczniom i nauczycielom sposobność zademonstrowania, wobec zainteresowanego społeczeństwa, a niekiedy źle informowanego, rezultatów rzetelnej pracy ucznia i szkoły.

Zechcą ob. ob. Inspektorzy Szkolni, Dyrekcje Szkół Średnich, Państwowych i Prywatnych wszelkich typów nadesłać do dnia 15 maja r.b. projekty zakończenia roku szkolnego. O ile w danym ośrodku projektuje się wspólnie przez wszystkie szkoły zakończenie; wówczas należy nadesłać z danego ośrodka jeden uzgodniony projekt. W wypadku przeciwnym każda szkoła nadesłać własny projekt.

MINISTER

(—) St. Skrzyszewski

Białystok, dnia 21 kwietnia 1948 r.

p. o. KURATORA O.S.B.

(—) Wł. Okuszek

Poz. 21.

RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTERSTWO OŚWIATY
Nr I-Pers-2851/48

Warszawa, dnia 12 lutego 1948 r.

Zasiłki rodzinne i składki
ubezpieczenia rodzinnego.

Ministerstwo Oświaty przesyła do wiadomości i stosowania:

1) pismo ogólne Ministerstwa Skarbu z dnia 31 stycznia 1948 r. Nr D. III-858(2) 48 w sprawie wypłaty zasiłków rodzinnych, wydane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych w Warszawie w grudniu 1947 r.

Jednocześnie Ministerstwo Oświaty wyjaśnia, co następuje:

I. Uprawnienia funkcjonariuszów państwowych do dodatku rodzinnego do uposażenia, oparte na postanowieniach art. 5a rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 28 października 1933 r. o uposażeniu funkcjonariuszów państwowych (Dz.U.R.P. Nr 86 poz. 663) w brzmieniu dekretu z dnia 12 marca 1946 r. (Dz.U.R.P. Nr 28, poz. 175), uległy zawieszeniu z dniem 1 stycznia 1948 r. w związku z postanowieniami art. 3 ustęp 4 dekretu z dnia 28 października 1947 r. o ubezpieczeniu rodzinnym (Dz.U.R.P. Nr 66, poz. 414).

Dodatek rodzinny wypłacony za miesiąc stycznia i luty 1948 r. podlega zwrotowi jako nadebrane uposażenie i należy go potrącić w listach płacy uposażenia (a nie zasiłków rodzinnych) zarówno pracownikom mianowanym jak i tym pracownikom kontraktowym, których wynagrodzenie umowne zostało określone w umowie w/g oznaczonej grupy uposażenia funkcjonariuszów państwowych. Nie dotyczy to pracowników kontraktowych pobierających uposażenie ryczałtowe, u których zmiana w stanie rodzinnym nie powoduje na podstawie umowy zmiany wysokości wynagrodzenia za pracę.

II. Zasiłki rodzinne, ustanowione dekretem z dnia 28 października 1947 r.; przysługują funkcjonariuszom państwowym od dnia 1 stycznia 1948 r. Uprawnienia pracownika do zasiłku rodzinnego ocenia się niezależnie od jego dotychczasowych uprawnień do dodatku rodzinnego. Pierwsza wypłata zasiłku rodzinnego następuje po złożeniu przez pracownika dowodu uprawnienia w formie uwierzytelnionego oświadczenia (na druczku Ubezpieczalni Społecznej) i pozostających na jego wyłącznym i całkowitym utrzymaniu dzieciach, pasierbach, wnukach, sierotach po ofiarach wojny oraz żonie lub mężu. W zasadzie do wypłaty zasiłku rodzinnego obowiązane są Ubezpieczalnie Społeczne, jednak czasowo wypłaty zasiłków dla pracowników państwowych dokonują (w imieniu i na rachunek Ubezpieczalni Społecznej) urzędy, szkoły i zakłady państwowe jednocześnie z wypłatą uposażenia lecz na podstawie odrębnych list płacy sporządzonych za ubiegły miesiąc z dołu na drukach Ubezpieczalni Społecznych i asygnowanych przez władze asygnujące (Ministerstwo, Kuratoria, Państwowe Szkoły Akademickie i Państw. Szkoły Wyższe Zawodowe). Listy wypłat zasiłków rodzinnych na-

leży asygnować aż do odwołania z kredytów tych samych działów, rozdziałów, paragrafów i pozycji budżetu Ministerstwa Oświaty, z których asygnowane są uposażenia zasadnicze względnie wynagrodzenia umowne danych pracowników. Dla wypłaty zasiłków rodzinnych za miesiące styczeń i luty 1948 r. należy sporządzić odrębne listy na każdy miesiąc.

III. Wypłacone na rachunek ubezpieczalni społecznych zasiłki rodzinne nie będą zwracane w gotówce przez ubezpieczalnie, lecz będą zaliczone na poczet należnych od pracodawcy składek z tytułu ubezpieczenia rodzinnego, przy czym rozliczenie następuje bądź bezpośrednio pomiędzy władzą asygnującą wynagrodzenie za pracę a ubezpieczalnią społeczną, bądź centralnie między Ministerstwem Skarbu a Funduszem Zasiłków Rodzinnych.

Składki należne od pracodawcy z tytułu ubezpieczenia rodzinnego pracowników płatnych z kredytów rzeczowych budżetu i kredytów specjalnych, zasiłki wypłacane tym pracownikom oraz przysługujący pracodawcy ryczałt na koszty administracyjne w wysokości 2 proc. sumy zasiłków wypłaconych tym pracownikom — rozlicza się bezpośrednio między władzami asygnującymi a ubezpieczalniami społecznymi na ogólnych zasadach obowiązujących pracodawców w myśl postanowień dekretu z dnia 28 października 1947 r. o ubezpieczeniu rodzinnym i wydanych na jego podstawie rozporządzeń i instrukcji, przy czym rozliczenie to dokonuje się w ramach kredytów tych paragrafów budżetu, z których wypłacane są wynagrodzenia za pracę wymienionych pracowników.

Natomiast odnośnie pracowników płatnych z kredytów osobowych budżetu, za których składki ubezpieczeniowe opłacane są centralnie (przez Centralną Księgowość Ministerstwa Skarbu) z kredytów par. 2a „Ubezpieczenia społeczne” składki należne od pracodawcy z tytułu ubezpieczenia rodzinnego tych pracowników, zasiłki wypłacone tym pracownikom oraz ryczałt 2 proc. na koszty administracyjne rozlicza się centralnie między Ministerstwem Skarbu a Funduszem Zasiłków Rodzinnych w ramach kredytów par. 2a.

Wysokość należnych od pracodawcy składek z tytułu ubezpieczenia rodzinnego została ustalona rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 20 grudnia 1947 r. o wysokości składek na Fundusz Zasiłków Rodzinnych (Dz.U.R.P. Nr 76, poz. 487).

IV. Władze asygnujące podległe Ministerstwu Oświaty nadsyłać będą w terminie do dnia 10 każdego miesiąca sumaryczne wykazy kwot zasiłków rodzinnych wypłaconych za miesiąc ubiegły oddzielnie dla pracowników, za których składki przekazywane są centralnie, i oddzielnie dla pracowników, za których składki wymierzają i pobierają ubezpieczalnie społeczne.

Wykazy te zestawione w/g działów i rozdziałów budżetu (a dla pracowników opłacanych z kredytów rzeczowych również w/g paragrafów) należy sporządzić ściśle w/g wzoru nr 2 „zestawienie” (bez „szczegółowego wykazu”), podanego na str. 4 w załączonych do niniejszego pisma „Wskazówkach dla pracodawców w sprawie wypłaty zasiłków rodzinnych”. Pierwszy wykaz obej-

mujący wypłaty dokonane za styczeń i luty 1948 r. należy nadesłać do dnia 10 marca 1948 r. W rubryce uwagi należy podawać: 1) w zestawieniu za styczeń i luty 1948 r. sumy dodatków rodzinnych wypłaconych na podstawie przepisów uposażeńowych za miesiąc styczeń i luty 1948 r., 2) w zestawieniach za następne miesiące — sumy dodatków rodzinnych przypadających na podstawie dotychczasowych przepisów uposażeniowych (lecz oczywiście nie wypłaconych).

V. W zapotrzebowaniach kredytów na wypłaty osobowe należy uwzględnić kredyt na płace przy uwzględnieniu zasiłków rodzinnych w pełnej wysokości.

Kuratorium
Okręgu Szkolnego Białostockiego
w Białymstoku
Nr O-Pers-4335/48

OTRZYMUJĄ:

Inspektoraty Szkolne Dy-
rekcje Państw. Szkół Ogólnokształcących
i Zawodowych oraz Zakłady Kształ-
cenia Nauczycieli w Okręgu.

Poz. 22.

RZECZPOSPOLITA POLSKA MINISTERSTWO OŚWIATY

Warszawa, dnia 4 marca 1948 r.

Nr I. Pers-4520/48

Spr.: dodatki rodzinne i za-
siłki rodzinne.

I. W ślad za pismem okólnym z dnia 12 lutego 1948 r. Nr I. Pers-2851/48 w sprawie zasiłków rodzinnych i składek ubezpieczenia rodzinnego M.n. Ośw. podaje do wiadomości i stosowania zawarte w piśmie okólnym Ministerstwa Skarbu z dnia 24 lutego 1948 r. Nr D. III-1899/2/48 następujące zarządzenia Ministra Skarbu:

II. Pracownikom ryczałtowym, pobierającym wynagrodzenie zgodnie z zarządzeniem Ministerstwa Skarbu z dnia 21 października 1947 r. Nr D-III-8495(2)/47, o ile do ryczałtu wliczono dodatki rodzinne, winny być ryczałty odpowiednio obniżone, wzamian za otrzymane obecnie poza wynagrodzeniem zasiłki rodzinne.

W zasadzie nie wymaga to formalnej zmiany umowy służbowej.

III. Zgodnie z par. 42a rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 grudnia 1933 r. (Dz.U.R.P. Nr 102, poz. 781) w brzmieniu noweli z dnia 13 czerwca 1946 r. (Dz.U. poz. 179) dodatki rodzinne przysługują funkcjonariuszom państwowym na dzieci uczęszczające do szkół bez względu na wiek, podczas gdy w myśl przepisów o ubezpieczeniu rodzinnym zasiłki rodzinne przysługują na dzieci uczęszczające do szkół średnich do ukończenia 21 roku życia, zaś na dzieci uczęszczające do szkół wyższych do ukończenia 24 roku życia.

Na dzieci uczęszczające do szkół w wieku ponad te granice przyszuje się nadal dodatek ro-

W objaśnieniach podać należy wysokość kwoty stanowiącej różnicę między sumą zapotrzebowanych zasiłków rodzinnych a kwotą dodatków rodzinnych przypadających do wypłaty według dotychczasowych przepisów.

OTRZYMUJĄ:

Kuratoria Okręgów Szkolnych
Państw. Szkół Akademickie
Państw. Szkół Wyższe Zawodowe

Z-ca Dyrektora Departamentu
(—) Z. Pomianowski

Białystok, dn. 20. 4. 1948 r.

do wiadomości

Kierownik Oddz. Personalnego
(—) A. Oldytowski
Radca

dzinny w dotychczasowym charakterze i wysokości 200 zł. miesięcznie.

IV. Treść przedostatniego ustępu zarządzenia Ministerstwa Skarbu z dnia 31 stycznia 1948 r. Nr D-III-858(2)/48 zmienia się jak następuje:

„Analogiczne zasady dotyczące asygnowania i wypłaty zasiłków rodzinnych mają zastosowanie do pracowników płatnych z kredytów rzeczowych i specjalnych z tym, że rozliczenie pracodawców z ubezpieczalnią społeczną następuje bezpośrednio i że władzom ubezpieczalni przesyłane są prócz „zestawienia” również drugie egzemplarze „szczegółowego wykazu listy wypłat”.

V. W związku z powyższym Ministerstwo Oświaty wyjaśnia, że zarządzenie Ministerstwa Skarbu z dnia 21 października 1947 r. Nr D-III-8495(2)/47 dotyczy pracowników administracyjnych i zostało podane do wiadomości pismem okólnym Ministerstwa Oświaty z dnia 24 stycznia 1948 r. Nr I Pers-21219/47. O ile przy ustaleniu wysokości wynagrodzenia pracownika ryczałtowego brano pod uwagę dodatek rodzinny, ryczałt należy obniżyć o tę kwotę, która była wliczona do ryczałtu jako równoważnik dodatku rodzinnego funkcjonariuszów państwowych.

Przepisy prawne ustanawiające dodatek rodzinny do uposażenia funkcjonariuszów państwowych nie zostały uchylone, natomiast uległy zawieszeniu uprawnienia funkcjonariusza do dodatku rodzinnego na tych członków rodziny, na których przysuguje mu zasiłek rodzinny na mocy dekretu z dnia 28 października 1947 r. o ubezpieczeniu rodzinnym 1 (Dz.U.R.P. Nr 66, poz. 414). Ponieważ na dzieci w wieku ponad 21 lat uczęszczające do szkoły średniej oraz dzieci w wieku ponad 24 lata uczęszczające do szkoły wyższej funkcjonariusz nie ma uprawnień do zasiłku ro-

dzinnego, przeto należy mu wypłacać dodatek rodzinny w myśl postanowień par. 42a rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 grudnia 1933 r. (Dz.U.R.P. Nr 102, poz. 781) w brzmieniu nadanym rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 13 czerwca 1946 r. (Dz.U.R.P. Nr 28, poz. 179) oraz rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 20 grudnia 1947 r. (Dz.U.R.P. Nr 3/1948, poz. 17).

Wymienione wyżej w p. IV zarządzenie Ministerstwa Skarbu z dnia 31 stycznia 1948 r. Nr D-III-858(2)/48 dotyczy ubezpieczenia rodzinnego i zostało podane do wiadomości przy piśmie okólnym Ministerstwa Oświaty z dnia 12 lutego 1948 r. Nr I. Pers-2851/48 w sprawie zasiłków rodzinnych i składek ubezpieczenia rodzinnego:

Z-ca Dyrektora Departamentu
(—) Z. Pomianowski

Kuratorium
Okręgu Szkolnego Białostockiego
w Białymstoku

Nr O-Pers.-6294/48

Sprawa: Dodatki rodzinne i za-
siłki rodzinne

OTRZYMUJĄ:

Inspektoraty Szkolne,
Dyrekcje Państw. Szkół Ogólnokształcących
i Zawodowych, Zakłady Kształcenia
Nauczycieli w Okręgu

do wiadomości

Kierownik Oddz. Personalnego
(—) A. Oldytowski
Radca

Poz. 23

PREZYDIUM RADY MINISTRÓW Nr 0-III-27/1

Pracownicze urlopy wypoczynkowe
— rozplanowanie.

Warszawa, dnia 26 stycznia 1948 r.

Okólnik Nr 1.

Okólnikiem Prezesa Rady Ministrów Nr 33 z dnia 10 IX. 1946 r. ustalone zostały wytyczne odnośnie wszelkiego rodzaju urlopów, udzielonych pracownikom urzędów i instytucji państwowych.

W związku z rozpoczęciem nowego roku kalendarzowego wymaga dodatkowego omówienia sprawa pracowniczych urlopów wypoczynkowych, a w szczególności — aktualna w danym momencie spraw ich rozplanowania.

W/g 8-go okólnika: „Przy układaniu planu urlopów wypoczynkowych należy unikać skoncentrowania wszystkich lub większości urlopów w okresie letnim, aby z tego powodu nie paraliżować funkcjonowania urzędów. Pożądane jest więc rozłożenie ich również na inne pory roku”.

Wbrew powyższemu, jak dotychczas, obserwuje się nadmierne nasilenie urlopów w 3—4 miesiącach letnich, zaś zupełnie niemal ich zaniechanie nie tylko w okresie wczesnej wiosny i późnej jesieni, lecz nawet w miesiącach zimowych, gdy nie brak atrakcji, szczególnie w górach. Na lato odkładają urlopy ci pracownicy, którzy pragną je wykorzystać nie dla wypoczynku, lecz

OTRZYMUJĄ:

Kuratoria Okręgów Szkolnych
Państw. Szkół Akademickie
Państw. Szkół Wyższe Zawodowe
Szkola Główna Handlowa w Warszawie
Państw. Instytut Pedagogiki Specjal. w W-wie
Państw. Instytut Biologii Dośw. w Łodzi
Państw. Muzeum Zoologiczne
Państw. Muzeum Ziemi
Delegat Ministerstwa Oświaty do Spraw Ochrony
Przyrody w Krakowie
Biblioteka Narodowa w Warszawie
Słaska Biblioteka Publ. w Katowicach
Państw. Instytut Książki w Łodzi
Archiwum Główne Akt Dawnych w Warszawie
Centralna Zbiornica Książek
Liceum Mazursko — Warmińskie w Szczycinie

Białystok, dnia 21 kwietnia 1948 r.

dla leczenia się w uzdrowiskach, w których jest dużo trudniej, niż w innym sezonie, przeprowadzić kurację, a nawet w ogóle otrzymać miejsce w domu wypoczynkowym lub pensjonacie z powodu panującego w nich tłoku.

Wskutek nierespektowania tego zalecenia w niektórych działach zarządu państwowego dochodzi w okresie letnim do poważnego zahamowania w pracach urzędowych; wobec urlopowania w tym samym czasie zbyt dużego procentu pracowników zastępstwo ich jest ogromnie utrudnione, obsługa agend administracyjnych szwankuje, co wywołuje narzekania obywateli i sprowadza poważne obniżenie wydajności pracy ze szkodą dla interesów publicznych.

Ten stan rzeczy doprowadza do tego, że gromadzą się zaległości w urzędach w oczekiwaniu na powrót z urlopu właściwych pracowników; potem następuje ich odrabianie połączone z nadmiernym pośpiechem i wysiłkiem, co łącznie z bieżącą pracą musi prowadzić do szybkiego wyczerpania fizycznego i pobieżnego traktowania spraw.

Ponadto w grę wchodzi jeszcze inna kwestia.

Należyte wykorzystanie urlopu przynosi pożytek osobisty pracownikowi, równocześnie zaś i pracodawcy, gdyż regenerując siły pracownika, czyni go bardziej wydajnym w pracy, Państwo docenia w pełni znaczenie właściwego wypoczynku pracowników z obu w/w przyczyn; co znalazło wyraz m. in. w punkcie 7 okólnika Nr 33 (za-

kaz wypłacania odszkodowań zamiast urlopów), a przede wszystkim w roztoczeniu opieki nad wczasami pracownikami. Na akcję wczasów pomimo ogromu innych potrzeb w okresie odbudowy — złożone są przez państwo poważne sumy w formie subwencjonowania Funduszu Wczasów Pracowniczych przy KCZZ i zwrotu części wydatków na wczasy pracownikom przez poszczególne urzędy, jako pracodawców, oraz w formie zapewnienia pracownikom bezpłatnych przejazdów kolejną na wczasy i z wczasów.

Pracownicze domy wypoczynkowe czynne są w przeważającej większości — prócz nadmorskich — w ciągu całego roku (z wyjątkiem marca i listopada). Domy te w lecie nie mogą pomieścić urlopujących i wykorzystane są nieraz aż po strych. W innych natomiast sezonach te same stoją pust-

RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTERSTWO OŚWIATY
Nr I Pers.-2188/48

Warszawa, dnia 10 lutego 1948 r.

Pracownicze urlopy wypoczynkowe
rozplanowanie.

Ministerstwo Oświaty podaje do wiadomości i stosowania powyższy odpis okólnika Nr 1 Prezydium Rady Ministrów z dnia 26. I. 1948 r. Nr O-III-27/1 w sprawie rozplanowania pracowniczych urlopów wypoczynkowych.

Jednocześnie Ministerstwo nadmienia, że okólnik Nr 33 Prezesa Rady Ministrów z dnia 10. IX. 1946 r. o urlopach pracowniczych ogłoszo-

ny został w Dz. Urz. Min. Ośw. Nr 11 z 1946 r. poz. 353.

szony został w Dz. Urz. Min. Ośw. Nr 11 z 1946 r. poz. 353.

z-ca Dyrektora Departamentu
(—) Z. Pomianowski

p.o. DYREKTOR BIURA ORGANIZACJI
I SPRAW OSOBOWYCH

(—) Ewaryst Czarnecki

szony został w Dz. Urz. Min. Ośw. Nr 11 z 1946 r. poz. 353.

z-ca Dyrektora Departamentu
(—) Z. Pomianowski

OTRZYMUJĄ:

Kuratoria Okręgów Szkolnych,
Państw. Szkoły Akademickie,
Państw. Szkoły Wyższe Zawodowe,
Państw. Szkoły Wyższe Pedagogiczne,
Biblioteka Narodowa,
Śląska Biblioteka Publiczna,
Państw. Instytut Książki w Łodzi, Państw.
Inst. Biol. Dośw. im. Neneckiego w Łodzi,
Państw. Instytut Pedagogiki Specjalnej,
Państw. Muzeum Zoologiczne,
Państw. Muzeum Ziemi, Archiwa Państwowe,
Delegat Min. Ośw. do spraw ochrony przyrody.

Kuratorium
Okręgu Szkolnego Białostockiego
w Białymstoku
Nr O. Pers.-4126/48

Białystok, dnia 16 marca 1948 r.

— do wiadomości i stosowania —

OTRZYMUJĄ:

Inspektoraty Szkolne,
Państw. Szkoły Średnie Ogólnokształcące
i Zawodowe oraz Państw. Licea
Pedagog. w Okręgu

Kierownik Oddz. Personalnego
(—) A. Ołdytowski
Radca

Poz. 24.
RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTERSTWO OŚWIATY
Warszawa

Okólnik Nr 6

z dnia 30 marca 1948 r. (I Pers.-24715) 47.
w sprawie organizacji opieki wychowawczej
i o wynagrodzeniu za czynności wychowawcze
w państwowych internatach przy szkołach
średnich.

W związku z zarządzeniem Ministra Oświaty z dnia 25 października 1947 r. Nr I Pers.-20799/47 w sprawie wynagrodzenia za godziny nadliczbowe oraz za czynności dodatkowe personelu pe-

dagogicznego w szkołach, zakładach i kursach podległych Ministerstwu Oświaty, (Dz. Urz. Min. Ośw. Nr 11, poz. 276) — Ministerstwo Oświaty wyjaśnia co następuje:

1. Postanowienia par. 7 wymienionego zarządzenia odnoszą się do mianowanych nauczycieli szkół państwowych lub publicznych, pełniących obowiązki wychowawców lub kierowników w państwowych internatach przy szkołach średnich ogólnokształcących i zawodowych oraz zakładach kształcenia nauczycieli (liceach pedagogicznych i seminariach dla wychowawczyń przedszkolnych).

Postanowienia te należy stosować również do nauczycieli kontraktowych, zajętych w pełnej

liczbie godzin obowiązkowych i spełniających czynności wychowawców w wymienionych internatach, a to z uwagi na przepisy par. 17 rozporządzenia Ministra Oświaty z dnia 24 października 1947 r. Nr I. Pers.-20731/47 (Dz. Urz. Min. Ośw. Nr 11, poz. 275).

Omawiane postanowienia należy stosować analogicznie także do nauczycieli kontraktowych zajętych w niepełnym wymiarze godzin, o ile pełnią obowiązki wychowawców w wymienionych wyżej internatach.

2. Postanowienia par. 7 powołanego wyżej zarządzenia z dnia 25 października 1947 r. mają zastosowanie wyłącznie do internatów państwowych. Opłacanie z kredytów osobowych budżetu państwowego wychowawców zatrudnionych w bursach utrzymywanych przez instytucje społeczne jest niedopuszczalne.

Niedozwolone jest również przydzielanie wychowawców internatów państwowych do pracy w bursach utrzymywanych przez instytucje społeczne choćby bursy te grupowały młodzież ze szkół państwowych.

3. Zawarta w końcowej części powołanego par. 7 norma postanawiająca, że na każdych 20 wychowanków internatu przeznaczają się tygodniowo 10 godzin zajęć wychowawczych, określa górną granicę miesięcznego wydatku, jaki może być dokonywany na opłacanie kierownika i wychowawców w jednym internacie państwowym.

Norma ta określa również ogólną liczbę godzin zajęć wychowawczych tygodniowo w internacie państwowym. Na tę ogólną liczbę godzin składają się godziny zajęć kierownika i wychowawców, opłacane według stawek za godziny nadliczbowe, oraz godziny zajęć wychowawców tych nauczycieli mianowanych, którzy pracą w internacie uzupełniają godziny brakujące im do obowiązkowego wymiaru zajęć.

Przy ustalaniu ogólnej liczby godzin zajęć wychowawczych, przypadających na dany internat, należy brać za podstawę liczbę pełnych dwudziestek wychowanków, przy czym za wychowanków uważa się uczniów mieszkających w internacie. Uczniów korzystających tylko z wyżywienia (stołówek) mieszkających poza internatem nie wlicza się do liczby wychowanków.

4. W ramach ogólnej liczby godzin wychowawczych, przypadających dla danego internatu, Dyrekcja szkoły przydziela godziny kierownikowi i wychowawcom internatu, przy czym liczba godzin przydzielona dla jednego nauczyciela, pełniącego czynności kierownika lub wychowawcy internatu, nie powinna przekraczać 15 godzin tygodniowo.

5. Jeżeli internat przy szkole koedukacyjnej posiada oddział męski i oddział żeński, przydział godzin wychowawczych winien być tak przeprowadzony, aby oddział męski posiadał osobnych wychowawców, zaś oddział żeński osobne wychowawczynie, przy czym jeżeli kierownikiem internatu jest mężczyzna, to jednej z wychowawczyń winna być powierzona ogólna opieka nad oddziałem żeńskim i odwrotnie.

6. Ustalenie ogólnej liczby godzin wychowawczych i określenie liczby wychowawców dla internatów większych zastrzega się do kompetencji Ministerstwa Oświaty. Za internaty większe przeznaczone dla młodzieży jednej płci, uważa się internaty z liczbą wychowanków równą lub przekraczającą 120, odnośnie zaś internatów z oddziałami męskimi i żeńskimi za internaty większe uważa się internaty z ogólną liczbą wychowanków równą lub przekraczającą 200.

7. Z postanowień omawianego par. 7 przy zastosowaniu wyjaśnień zawartych w punktach 3, 4 i 5 niniejszego okólnika wynika, co następuje:

Przy liczbie wychowanków	Liczba godzin zajęć wychowawczych nie może przekraczać	Liczba wychowawców (wraz z kierownikiem) nie może być mniejsza niż
a) we wszystkich internatach		
od 40 do 59	20	2
„ 60 „ 79	30	3
„ 80 „ 99	40	3
„ 100 „ 119	50	4
b) w internatach z oddziałami męskim i żeńskim		
od 120 do 139	60	5
„ 140 „ 159	70	5
„ 160 „ 179	80	6
„ 180 „ 199	90	7

8. Za każdą godzinę wychowawczą w tygodniu przydzieloną kierownikowi lub wychowawcy internatu zgodnie z wyjaśnieniami niniejszego okólnika należy wypłacać wynagrodzenie miesięczne wynoszące w obecnym stanie prawnym 370 zł. na ziemiach dawnych, 400 zł. w Warszawie, a 440 zł. na ziemiach odzyskanych niezależnie od tego w jakiej szkole zajmują oni stanowisko nauczycielski oraz jaki jest charakter ich stosunku służbowego.

Wynagrodzenia tego nie otrzymują nauczyciele mianowani uzupełniający pracę wychowawczą w internacie brakujące im godziny do obowiązującego ich wymiaru zajęć. W myśl postanowień par. 31 ustęp (6) rozporządzenia Ministra W.R. i O.P. z dnia 10 sierpnia 1937 r. (BP-18267(37)) o wymiarze godzin nauczania oraz innych zajęć obowiązkowych nauczycieli i kierowników szkół (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr 10 poz. 316) nauczycieli może brakującą mu do obowiązujące-

go go wymiaru liczbę godzin uzupełnić najwyżej 10 godzinami wychowawstwa w internacie.

Omawianego wynagrodzenia nie otrzymują również nauczyciele kontraktowi nauczający w niepełnym wymiarze godzin i spełniający funkcje wychowawców internatu w liczbie godzin uzupełniającej brakujące im do pełnego wymiaru godzin nauczania. Nauczyciele ci otrzymują za pracę nauczycielską w szkole i wychowawczą w internacie łączne wynagrodzenie jako nauczyciele zajęci w pełnej liczbie godzin obowiązkowych.

Natomiast za godziny pracy wychowawczej w internacie przekraczające obowiązujący ich wymiar godzin nauczania otrzymują określone wyżej wynagrodzenie zarówno mianowani jak i kontrakt

towi nauczyciele uzupełniający wychowawstwem w internacie brakujące im do pełnego wymiaru godzin nauczania.

9. Dla nadzoru młodzieży na oddziale męskim winien zamieszkiwać wychowawca, a na oddziale żeńskim wychowawczyni. Wychowawca i wychowawczyni, zamieszkujący w interancie w celu spełnienia nadzoru nad młodzieżą, otrzymują bezpłatnie mieszkanie wraz z oświetleniem i ogrzewaniem niezależnie od uprawnienia do wynagrodzenia pieniężnego.

Z-ca Dyrektora Departamentu
(—) Z. Pomianowski

OTRZYMUJĄ:
Kuratoria Okręgów Szkolnych

Białystok, dnia 12 kwietnia 1948 r.

Kuratorium
Okręgu Szkolnego Białostockiego
w Białymstoku
Nr KN-8348/48

OTRZYMUJĄ: — do wiadomości i stosowania —

Dyrekcje Państwowych Gimnazjów
i Liceów Ogólnokształcących
Szkół Zawodowych i Zakładów K.N.
w Okręgu,
Naczelnicy i Wizytatorzy Wydziałów
Merytorycz. i O.R.

p. o. KURATORA O.S.B.

(—) Wł. Okuszek

Poz. 25.

Kuratorium
Okręgu Szkolnego Białostockiego
w Białymstoku

Białystok, dnia 26 marca 1948 r.

Okólnik Nr 3

z dnia 22 marca 1948 r. (Nr O. F-6031) 48.
w sprawie przydziału kredytów na 1948 r. i przelewów kredytów rzeczowych na rachunki bieżące.

W najbliższym czasie otrzymają podległe Kuratorium urzędy szkoły i zakłady przydział kredytów budżetowych przewidzianych na rok 1948 w granicach przydzielonych kwot należy planować realizację wydatków.

W ramach przydzielonych kwot rocznych należy pokrywać zarówno wydatki bieżące jak i należności zaległe z poprzedniego okresu budżetowego. Przydzielone kwoty roczne obejmują również kredyty uruchomione już w okresie styczeń — luty — marzec 1948 roku.

Kredyty z paragrafów i pozycji budżetu na 1948 r. nie uwzględnione w rozdzielniku będą przekazywane oddzielnym zarządzeniom na specjalnie umotywowany wniosek podległych urzędów, szkół i zakładów.

Przydział kredytów zestawiony został w/g paragrafów i pozycji. Podział kredytów rocznych na pozycje w poszczególnych paragrafach obowiązuje wszystkie władze podległe przy dokonywaniu wydatków. Przekroczenia rocznych kwot w pozycjach, powodujące konieczność dokonania przeniesień kredytów z pozycji na pozycję w obrębie tego samego paragrafu wymagają zgody Ministerstwa Oświaty.

Uzasadnione wnioski o przeniesienie kredytów z pozycji na pozycję w tym samym paragrafie należy nadsyłać do Kuratorium w nieprzekraczalnym terminie do 20 września 1948 r.

W celu utrzymania wydatków w granicach kredytów przydzielonych na rok 1948 w pozycjach poszczególnych paragrafów, urzędy, szkoły i instytucje bezpośrednio, podległe Kuratorium, dysponujące kredytami przelewany na rachunki bieżące w Kasach Urzędów Skarbowych, księgują sumy przelewów, rozchodów i pozostałości w rubryce „Razem par.” księgi pomocniczej wzór Nr 1 ustalonej okólnikiem Nr 24 z dnia 27. VI 1947 r. (Dz. Urz. Min. Ośw. Nr 8 poz. 195), a oprócz tego zapisują kwotę wydatków w rubryce „Rozchód” właściwej pozycji budżetowej w sposób wskazany w załączniku Nr 1. Aby nie spowodować przekroczenia ustalonego w pozycjach kredytu rocznego odnotować należy w nagłówku tej księgi, nad rubrykami „rozchód” (w kolumnach pozycji budżetowych) sumy rocznych kredytów przydzielonych dla każdej pozycji. Przy dokonywaniu wydatków w pozycjach należy zwracać uwagę na to, aby sumy ich mieściły się zarówno w ramach kredytów przelanych do Kasy Urzędu Skarbowego na dany paragraf jak i w granicach kredytu rocznego określonego w poszczególnych pozycjach.

Dla ułatwienia kontroli nad wydatkami dokonywanymi, w pozycjach, przez władze podległe wprowadza się do „Spisu dowodów” wzór Nr 2 do okólnika Nr 24 z dnia 27. VI 1947 r. (Dz. Urz. Min. Oświaty Nr 8 poz. 195) następujące uzupełnienie: „wydatki do m-ca sprawozdawczego” i „Ogółem wydatki” (zał. Nr 2) suma „Ogółem wydatki” nie może przekraczać kwoty rocznej przy-

dzielonej przez Kuratorium w pozycjach dla każdego urzędu czy szkoły.

Przy dysponowaniu kredytami na wydatki budżetowe należy zwrócić uwagę na zasadniczą cechę polskiej gospodarki okresu powojennego którą jest ciągle postępująca stabilizacja. Przejściowość warunków gospodarczych, będąca wynikiem zniszczeń wojennych lub przechodzeniem gospodarki ze stopy wojennej na stopę pokojową, ustępuje miejsca gospodarce ustabilizowanej. Napięcie zjawisk przejściowych poważnie osłabło. Zjawiały się natomiast rzeczywiste możliwości dla bardziej planowanych i na dłuższy przeciąg czasu podejmowanych decyzji, które dotychczas niejednokrotnie musiały mieć charakter doraźny.

Budżet na rok 1947 — pierwszy powojenny budżet na okres roczny był ważnym instrumentem w realizacji ogromnych zadań Państwa na odcinku oświaty mas. Uchwalenie budżetu na rok 1948 w terminie konstytucyjnym jest dalszym momentem, który ułatwi wykonanie prac oświatowych.

W roku 1948 władze, urzędy i instytucje oświatowe dysponować będą większą sumą środków, niż w 1947 roku i korzystać będą ponadto z dobrodziejstw osiągniętej w znacznym stopniu w 1947 roku stabilizacji cen.

Mimo znacznego powiększenia środków i możliwości realizacyjnych — zadania, jakie stoją przed władzami oświatowymi w r. 1948 na odcinku budżetowym, będącym wyrazem finansowym zadań oświatowych, nie mogą znaleźć pokrycia w całości w budżecie 1948 r. i winny z uwagi na hierarchię potrzeb być przesunięte na dalsze lata.

W związku z powyższym Kuratorium podaje podstawę zasady, które obowiązywać będą przy wykonaniu budżetu i planu inwestycyjnego na rok 1948.

1. Oparcie polskiej gospodarki narodowej na planowej działalności, planowym kierownictwie na kazuje poświęcić jak najwięcej uwagi i staranności planowania na wszystkich odcinkach prac oświatowych, a więc i na odcinku wykonania budżetu. Plany nie mogą mieć charakteru deklaracyjnego lub fakultatywnego. Zatwierdzony plan zobowiązuje do wykonania. Plan musi być celowy, obejmować musi rzeczywiste potrzeby i zadania licząc się z aktualnymi i przyszłymi możliwościami realizacji, uwzględniając czynnik ludzki, materiał i możliwości finansowe, formułowany musi być z uwzględnieniem zasady oszczędności.

2. Bezwzględnie należy zerwać z zasadą, że z chwi-

łą otrzymania środków w budżecie czy w kredytach inwestycyjnych wydawać je można dowolnie, bezplanowo, byle je wydać. Wprawdzie wydatki mogą być czynione w ramach kwot (i tylko w tych ramach), które zostały ustalone w odpowiednich paragrafach budżetu czy planu inwestycyjnego, ale realizacji budżetu i planu inwestycyjnego przyswiecać musi zasada celowości i oszczędności. Zadanie spełnione zostanie nie wówczas, gdy wszystkie kredyty zostaną wydane, lecz wówczas, gdy osiągnięte to zamierzenie, na którego realizację kredyty zostały przeznaczone.

3. Bez upoważnienia Ministerstwa Oświaty nie wolno czynić wydatków ani zaciągać zobowiązań, które nie mają pokrycia w przydzielonych kredytach.

4. Personel administracyjny i gospodarczy gospodarstw rolnych i warsztatów szkolnych opłacany powinien być z wpływów tych gospodarstw i warsztatów. Personel administracyjno-gospodarczy internatów państwowych opłacany powinien być zasadniczo z wpływów internatów. W razie konieczności można go opłacać z zasiłku dla internatu (par. 21 poz. 1).

Personel opłacany z kredytów rzeczowych (sprzątaczkę, szoferzy, woźnice) należy ograniczyć do najniezbędniejszej liczby, co pozwoli na pełniejsze zaspokojenie potrzeb rzeczowych.

5. Wydatki należy rozplanować, aby uniknąć kumulacji wypłat w pewnych okresach zwłaszcza w końcu okresu budżetowego, co budzi zastrzeżenia co do celowości wydatków.

6. Prawidłowe wykonanie gospodarki budżetowej wymaga bezwzględnego przestrzegania obowiązujących przepisów, w szczególności przepisów rachunkowo-kasowych i przepisów o dostawach i robotach na rzecz Skarbu Państwa.

W szczególności należy zwrócić uwagę na konieczność prowadzenia racjonalnej i oszczędnej gospodarki budżetowej oraz na niedopuszczalność rozbudowania potrzeb ponad możliwości ich zaspokojenia z przyznanych kredytów. Kuratorium wyjaśnia, że wysokość przyznanych kredytów rocznych w poszczególnych tytułach budżetowych wyczerpuje całkowicie możliwości budżetowe w 1948 roku.

Tylko w wypadkach wyjątkowych i szczególnie uzasadnionych będą mogły być uwzględnione wnioski władz podległych o zwiększenie kredytów.

(—) Wł. Okuszek
P.O. Kuratora O.S.B.

SPIS DOWODÓW
do wyciągu z rachunku bieżącego
za miesiąc luty 1948 roku

Zał 3

Przelew		kredyt roczny										§ 5 poz. %	§ 5 poz. 1	§ 5 poz. 2	§ 5 poz. 3	§ 5 poz. 4	§ 5 poz. 5	§ 6 poz. %	§ 6 poz. 1	§ 6 poz. 2	Ogółem zł.	
Pozostałość z poprzedniego m-ca W miesiącu sprawozdawczym												— 60.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	— 60.000 60.000
R a z e m												60.000										60.000
	Numer i data asygn.	Wyszczególnienie dowodów	Ilość dowo- dów	Sumy rzeczywistych wydatków										Ogółem zł.								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14									
1	el. II.48 161.150	jeden talon i 1 r-k	2	5.000	—	—	—	5.000					5.000									
2	10.II.48 161.151	" i 3 r-ki	4	10.000	—	5.000	4.000	—	1.000	—	—	—	10.000									
3	20.II.48 161.152	" i 4 r-ki	5	40.000	30.000	—	5.000	—	5.000	—	—	—	40.000									
Ogółem wydatki za luty				11	55.000	30.000	5.000	9.000	5.000	6.000			55.000									
Pozostałość na marzec					5.000	—	—	—	—	—	—	—	5.000									
Wydatki do m-ca sprawozdaw.					78.000	50.000	10.000	10.000	6.000	2.000			78.000									
Ogółem wydatki					133.000	80.000	15.000	19.000	11.000	8.000			133.000									

Dział 3 Rozdział 3 § 5
Pomieszczenie:

Zal. Nr. 2

L. p.	Data przelewu lub rozchodu	Data i numer asynacji	Wyszczególnienie przelewu i rozchodu	Poz. 1 zakup sprzętu	Poz. 2 komorne	Poz. 3 opał, światło woda	Poz. 4 utrzymanie czystości	Poz. 5 remont sprzętów	Razem § 5	U w a g i
				Przelew	Rozchód	Pozostałość	Przelew	Rozchód	Pozostałość	
7	—	28.I	Kredyt roczny Przelew kredytu na luty 1948 r.		20000			8000		20000
	15	2.II 631130	Nowak A. za wywóz śmiecici							5000
	16	10.II 161131	Przelew na konta firm P. K. O.		5000			1000		5000
8	—	15.II	Przelew dodat. kred. na luty 1948							40000
	17	20.II 161132	Przelew na konto firm w P. K. O.			5000		5000		5000
			Razem za luty 48		5000	9000		6000		5000
			Do m-ca sprawo- zdawczego		10000	1000		2000		—
			R A Z E M			19000		8000		5000

Białystok, dnia 31 marca 1948 r.

Poz. 26.

Kuratorium
Okregu Szkolnego Białostockiego
w Białymstoku

Nr O-6926/48

Sprawa: Obchód Stulecia
„Wiosny Ludów“

Dnia 22 lutego przypadła stuletnia rocznica wybuchu rewolucji ludowej w Paryżu, która dała początek „Wiosnie Ludów“. Cały świat uczcił tę rocznicę jako wyraz walki narodów z tyranją i zmagania klasy robotniczej z uciskiem kapitalistycznym. Polska bierze żywy udział w obchodach. Rok bieżący jest rokiem szerokiej propagandy postępowych haseł i wolnościowych osiągnięć roku 1948.

Szkoły muszą włączyć się w tę szeroko zakrojoną akcję. W tym celu należy w szkołach w ciągu br. szk. stale uwzględniać w nauczaniu, zwłaszcza jęz. polskiego, historii oraz nauki o Polsce i świecie współczesnym momenty związane z tradycją „Wiosny Ludów“, zorganizować pogadanki na temat roku 1848 na rozmaitych poziomach (z uwzględnieniem wieku młodzieży).

W ramach pracy ideowo-wychowawczej należałoby przewidzieć referat o 1848 r. Tam, gdzie warunki pozwolą należy zorganizować obchody szkolne poświęcone „Wiosnie Ludów“ i umożliwić gronu nauczycielskiemu i młodzieży wzięcie udziału w imprezach organizowanych przez Ogólnopolski Komitet obchodu Stulecia „Wiosny Ludów“.

Zechcą Obywatele Inspektorzy Szkolni, Dyrektorzy i Kierownicy Szkół dopilnować celowego i masowego przeprowadzenia wyżej wymienionych prac na terenie podległych im szkół.

Sprawozdania winny być nadesłane w okresie do 1-go grudnia br.

OTRZYMUJĄ:

Ob. Ob. Inspektorzy Szkolni,
Dyrektorzy Szkół Średn.,
Ogólnokształcących, Zawod. i Zakł.,
Kszt. Naucz. Kierownicy,
Publicznych Szkół Zawodowych

p. o. KURATORA O.S.B.
(—) Wł. Okuszek

Poz. 27.

Kuratorium
Okregu Szkolnego Białostockiego
w Białymstoku

Białystok, dnia 31 marca 1948 r.

Nr—I-7978/48

Sprawa: kredyty na opiekę
zdrowotną

Kuratorium podaje do wiadomości, iż Ministerstwo Oświaty uruchomiło na rok 1948 kredyt na opiekę zdrowotną nauczycieli.

Kredyt ten jest na częściowe lub całkowite pokrycie kosztów leczenia czynnych nauczycieli w sanatoriach, szpitalach, zakładach leczniczych

oraz leczenia przeprowadzonego w domach wypoczynkowych ZNP.

Łączna kwota dopłat na leczenie nauczyciela nie powinna przekroczyć sumy 10.000 zł, przy czym regulowanie należności odbywa się drogą pokrywania rachunków za przeprowadzone leczenie. Rachunki z zasady winny być wystawione przez zakład leczniczy.

W związku z tym powołana została Komisja Pomocy Zdrowotnej przy Kuratorium O.S.B., do której należy kierować podania należycie umotywowane, poparte zaświadczeniem lekarskim stwierdzającym konieczność odbycia leczenia sanatoryjnego.

OTRZYMUJĄ:

Inspektoraty Szkolne,
Dyrekcje Szkół Średnich,
Ogólnokształcących, Zawodowych,
Zakładów Kształcenia
Nauczycieli, Kierownictwa
Publ. Średn. Szkół Zawodowych,
Zarząd Okregu ZNP i Komisja
Pom. Zdrowotnej OSB.

p. o. KURATORA O.S.B.
(—) Wł. Okuszek

Poz. 28.

Kuratorium
Okregu Szkolnego Białostockiego
w Białymstoku
Nr K.N — 7384/48

Białystok, dnia 9 kwietnia 1948 r.

Proszę Obywateli Inspektorów Szkolnych oraz Dyrektorów Szkół Średnich o zaznajomienie nauczycielstwa i młodzieży z treścią załączanego apelu w sprawie zbiórki na Szkołę — Pomnik im. Manifestu Lipcowego w Białymstoku.

Zawarte w tym apelu wezwanie do nowej zbiórki w kwietniu br. nakłada na Obywateli Inspektorów, Dyrektorów, Kierowników i Nauczycieli i całego Okregu obowiązek dopilnowania, by akcja zbiórkowa odniosła nie tylko efekt finansowy, lecz żeby oddziaływała na młodzież wychowawczo.

Wychodząc z tego założenia, należy w szkołach poprzez organizacje szkolne, gazetki ścienné, Komitety Rodzicielskie i tp. zaznajomić młodzież z historycznym znaczeniem Manifestu Lipcowego, oraz ze znaczeniem budowy pomnika dla rozwoju szkolnictwa w Okregu i wykazaniem korzyści, jaką młodzież woj. białostockiego odniesie z istnienia tego rodzaju ośrodka kształcenia nauczycieli. W szkołach średnich należy wykorzystywać na ten cel lekcję zagadnień społeczno-wychowawczych. Akcję zbiórkową należy pokierować w myśl następujących wytycznych:

1 — Inspektorzy Szkolni obejmą nadzór nad całą akcją zbiórkową i wydadzą podległym Kierownikom odpowiednią instrukcję.

2 — Każdy Inspektorat Szkolny i każda Dyrekcja Szkoły Średniej otrzymają numerowane listy ofiar i odezwę Ob. Kuratora OSB oraz pewną ilość cegiełek.

3 — Listy ofiar, cegiełki i odezwy należy rozdzielić między szkoły biorąc za podstawę liczbę dzieci w szkole.

4 — Inspektoraty i Dyrekcje prowadzą ścisłą ewidencję wydanych i zwróconych list ofiar i cegiełek.

5 — Zebrane sumy wraz z listami ofiar szkół powszechnych prześlą do Inspektoratów Szkolnych, które po odnotowaniu w ewidencji wpłacą pieniądze na konto Nr 136 w Banku Gospodarstwa Spółdzielczego w Białymstoku. Wojewódzki Komitet Budowy Szkoły Pomnika Manifestu Lipcowego a listy zatrzymają u siebie.

6 — Gdy szkoły zwrócą wszystkie wydane im listy i cegiełki Inspektoraty prześlą je zbiorowo do Kuratorium wraz z krótkim sprawozdaniem z tej akcji. Ostateczny termin sprawozdania upływa z dniem 20 maja 1948 r.

7 — Dyrekcje szkół średnich przeprowadzą zbiórki we własnym zakresie w myśl powyższych wytycznych i prześlą sprawozdania z tej akcji do dnia 10 maja 1948 r.

8 — Cegiełki winny nabywać w pierwszym rzędzie samorządy szkolne, Spółdzielnie Uczniowskie, organizacje i Komitety Rodzicielskie.

Wierzę głęboko, że Ob. Inspektorzy Szkolni, Dyrektorzy i Kierownicy Kursów potraktują sprawę zbiórki jako jedną z poważniejszych akcji wychowawczych na terenie szkół.

p. o. KURATORA O.S.B.
(—) Wł. Okuszek

ZAL. 1

OTRZYMUJĄ:

Obywatele Inspektorzy Szkolni,
Dyrektorzy Szkół Średnich Ogólnokształcących, Zakładów Kształcenia
Nauczycieli i Zawodowych
w Okregu.

Do ogółu nauczycielstwa i młodzieży
szkolnej w okregu

Wojewódzka Rada Narodowa w Białymstoku w obliczu zbliżającej się drugiej rocznicy ogłoszenia wiekopomnego Manifestu Lipcowego P.K.W.N. pragnąc uczcić ten dzień i zadokumentować swój stosunek do zadeklarowanych w nim i realizowanych reform, postanowiła na posiedzeniu w dniu 11 lipca 1946 r. zbudować pomnik.

W czasie debat ustalono, że najlepszą formą uczczenia będzie odbudowanie na ten cel murów byłego Seminarium Nauczycielskiego w Białymstoku i nazwanie tego zakładu Szkołą — Pomnikiem Manifestu Lipcowego.

1 — Szkoły powszechne w powiecie białostockim	59 712
2 — Szkoły powszechne w powiecie suwalskim	58 668
3 — Szkoły powszechne w powiecie bielskim	52 135
4 — Szkoły powszechne w powiecie szczuczynskim	47 619
5 — Szkoły powszechne w powiecie oleckim i gołdapskim	40 948
6 — Szkoły powszechne w powiecie wysokomażowieckim	38 284
7 — Szkoły powszechne w powiecie elckim	32 860
8 — Szkoły powszechne w powiecie sokólskim	25 375
9 — Szkoły powszechne w powiecie łomżyńskim	20 193
10 — Szkoły powszechne miasta Białegostoku	16 018
11 — Szkoły powszechne w powiecie augustowskim	10 089
12 — Kursy nauczycieli niewykwalifikowanych	70 077
13 — Licea pedagogiczne	129 645
14 — Gimnazja i Licea ogólnokształcące	21 209
15 — Szkoły Zawodowe	20 358

Razem: 643 190

Narastające potrzeby w zakresie kształcenia pracowników oświatowych, przygotowanie aktywnych działaczy — realizatorów nowej demokratycznej rzeczywistości polskiej, oraz ogromne zniszczenie budynków szkolnych w Okregu Szkolnym Białostockim przedysponowały na ten cel spalone przez Niemców mury gmachu b. Liceum Pedagogicznego w Białymstoku, przylegające do historycznego pałacu Branickich i bezpośrednio stykające się z plantami miejskimi i ogrodem Branickich.

Myślą przewodnią tej uchwały było stworzenie nie tylko ośrodka, gdzie koncentrować się będą zakłady kształcenia nauczycieli, lecz i ogniska skąd rozchodzić się będą w teren nowe idee i hasła Manifestu Lipcowego, oraz będą stworzone i wypróbowane nowy styl i metody pracy, nieodzowne w nowych warunkach ekonomiczno-społecznych.

W nowo odbudowanych budynkach znajdą pomieszczenie: Liceum Pedagogiczne, Liceum Wychowawczyń Przedszkoli, Wyższy Kurs Nauczycielski, Ognisko Metodyczne, a szczególnie Ognisko Nauki o Polsce i świecie współczesnym, Centralna Biblioteka Pedagogiczna wraz z czytelnią, Internat, Szkoła Ćwiczeń, Przedszkole Ćwiczeń a w roku 1950 Wyższa Szkoła Pedagogiczna, oraz nowoczesne urzędne internaty.

Nie widząc możliwości realizacji tego zadania w ramach tylko funduszy państwowych, oraz pragnąc zmobilizować całe społeczeństwo województwa białostockiego dokoła Szkoły Pomnika, Wojewódzka Rada Narodowa w Białymstoku, zaapelowała do samorządu, instytucji społecznych i prywatnych, oraz wszystkich obywateli do składania ofiar na ten cel.

Apel ten znalazł oddźwięk powszechny i w wyniku przeprowadzonej akcji uzyskano w pierwszym roku odbudowy 2.900.000 złotych, co pozwoliło odbudować jedno skrzydło gmachu i urządzić nowoczesny internat dla dziewcząt. Otwarcie tego internatu nastąpiło w rocznicę ogłoszenia Manifestu Lipcowego w dniu 22 lipca 1947 r.

Apel ten znalazł również gorący oddźwięk wśród nauczycielstwa i młodzieży szkolnej całego Okregu Szkolnego. Dzięki ofiarnej pracy i życzliwej postawie Obywateli Inspektorów Szkolnych, Dyrektorów, Kierowników Szkół i Nauczycielstwa, młodzież szkolna w/g stanu na dzień 15 marca br. osiągnęła następujące wyniki w akcji zbiórkowej:

Powyższe wyniki, choć niewątpliwie duże, stanowią zaledwie nieznaczny odsetek sumy, potrzebnej na Szkołę — Pomnik.

Państwo w Planie Inwestycyjnym na bieżący rok kalendarzowy przeznaczyło kwotę 2 200 000 zł. na ten cel. Potrzeby są znacznie większe.

Komitet Budowy Szkoły - Pomnika podejmuje szeroką akcję zbiórkową. Kuratorium Okręgu Szkolnego Białostockiego gorąco popierając tę akcję, postanawia miesiąc kwiecień 1948 roku przeznaczyć na powszechną zbiórkę funduszy w szkołach na odbudowę Szkoły - Pomnika.

Niech spośród Nauczycielstwa i Młodzieży nie zabraknie nikogo, kto by w miesiącu tym nie przyczynił się do realizacji dzieła, które ma być wyrazem naszej niezłomnej woli odbudowy tego, co nam wróg zniszczył. Proponuję, by każde dziecko szkoły powszechnej w miesiącu kwietniu br. złożyło ofiarę w kwocie najmniej 5 zł., zaś młodzież szkół średnich wszelkich typów najmniej 10 zł.

Drobne te kwoty nie obciążą zbytnio, nikogo, a waleń przyczynią się do urzeczywistnienia podjętego dzieła.

Wspólnym wysiłkiem całego społeczeństwa województwa białostockiego postawimy Szkołę - Pomnik, w której wielu z Was, Kochana Młodzieży, w przyszłości uczyć się będzie.

Wierzę głęboko, że miesiąc kwiecień 1948 r. stanie się w Okręgu Białostockim momentem, kiedy Młodzież i Nauczycielstwo zmanifestuje swoją gotowość pełnej ofiarności i zrozumienia dla pięknego celu, dając świadectwo swego społeczeństwa, a odbudowując gmach, przyczyni się do polepszenia warunków w poszerzeniu kultury i w wychowaniu Obywatela w duchu demokratycznym.

Wzywam całą uczącą się młodzież Okręgu Białostockiego do współzawodnictwa w gromadzeniu funduszy na budowę Szkoły - Pomnika Manifestu Lipcowego w Białymstoku.

Wyniki akcji będą ogłaszane w prasie codziennej i w Dzienniku Urzędowym Kuratorium O.S.B.

p. o. KURATORA O.S.B.

(—) Wł. Okuszek

Poz. 29.

Kuratorium
Okręgu Szkolnego Białostockiego
w Białymstoku

Białystok, dnia 17 kwietnia 1948 r.

Nr O. Pers.-9400/48

Sprawa: Przenoszenie nauczycieli
na własną prośbę.

W związku z koniecznością uregulowania ruchu służbowego Kuratorium przypomina o zarządzeniu Ministerstwa Oświaty z dnia 19-III 1947 r. Nr I Pers. - 2362/47 podanym do wiadomości w biuletynie Kuratorium O.S.B. z dnia 25-III-1947 r. Nr — 12(9) w sprawie przenoszenia nauczycieli na własną prośbę.

Wszystkie przeniesienia mogą odbywać się zasadniczo z końcem roku szkolnego, względnie z końcem pierwszego półrocza. W tym celu nauczyciele winni składać umotywowane podania najpóźniej do dnia 31 maja, jeżeli chodzi o przenie-

sienie z końcem roku szkolnego i do 30 listopada w wypadku przeniesienia z końcem pierwszego półrocza.

Kierownik Oddz. Personalnego
(—) A. Oldytowski
R a d c a

OTRZYMUJĄ:

Inspektoraty Szkolne,
Państwowe i Publiczne
Szkoły Średnie wszystkich typów.

Poz. 30.

RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTERSTWO OŚWIATY
Nr VI — 490/48.

Warszawa, dnia 3 marca 1948 r.

Składka na ufundowanie samolotu
szkoleniowego lotnictwu polskiemu.

Do Ministerstwa Oświaty wpłynęło pismo od uczniów Szkoły Podstawowej Nr 4 z Zielonej Góry (ziemia Lubuska. Młodzież ww. szkole samorządnie przeprowadziła składkę i postanowiła urządzić w tym roku szkolnym jedno przedstawienie, z którego czysty dochód, jak i pieniądze pochodzące ze składki przeznacza na ufundowanie samolotu szkoleniowego dla lotnictwa polskiego.

Uznając inicjatywę młodzieży Szkoły Podstawowej Nr 4 w Zielonej Górze za wartościową z punktu widzenia wychowawczego, Ministerstwo prosi ob. ob. Kuratorów o zorganizowanie w oparciu o tę inicjatywę i o szkolne Koła Ligi Lotniczej akcji zbiórkowej na terenie szkół.

Zebrane pieniądze należy przekazywać na konto PKO Nr 1-4455 z adnotacją na odcinku: „na samolot Dar młodzieży“.

W załączeniu teksty listu i odezw uczniów Szkoły Podstawowej Nr 4 w Zielonej Górze.

Dyrektor Departamentu

(—) Dr Z. Kormanowa

2. ZAŁ.

OTRZYMUJĄ:

Kuratoria Okręgów Szkolnych.

ODPIS

Zielona Góra dnia 20-III-1948 r.

Wielce Szanowny Obywatelu Ministrze

My, dzieci klasy VI Podstawowej Szkoły (Powszechnej) Nr 4 w Zielonej Górze, jako dzieci Ziemi Lubuskiej, zwracamy się z prośbą, ażeby Ministerstwo Oświaty wydało apel do wszystkich szkół powszechnych istniejących na terenie Polski, w celu urządzenia składki na ufundowanie samolotu szkoleniowego lotnictwu polskiemu.

Pragnąc przyspieszyć pracę naszą pozwalamy sobie wysłać na ręce Ob. Ministra kwotę 2.300 zł: złożoną przez 12 uczniów naszej klasy. Dołączamy również wycinek z gazety z wydaną przez nas „Odezwą“, która wyjaśni jak pragniemy wspólnymi siłami pracować dla Ojczyzny.

Pragnąc zrealizować myśl, która wykiełko-

wała wśród nas w chwili, gdy zakładaliśmy klasowe Koła Ligi Lotniczej, prosimy o przychylne załatwienie naszej prośby oraz ułatwienie pracy zapoczątkowanej przez najmłodszych.

w imieniu klasy VI
(—) Walczak Adela

ODPIS

EKSPRESS POZNAŃSKI

Dzieci z Zielonej Góry

dały piękny przykład

„Odezw dzieci Ziemi Lubuskiej do młodzieży Szkół Powszechnych w całej Polsce“.

Przeżywamy obecnie wielki okres odbudowy niepodległego Państwa Polskiego. Polska musi być potężna na morzu, powietrzu i lądzie. My, dzieci Ziemi Lubuskiej pragniemy przyczynić się do tego i zapraszamy wszystkie Szkoły Powszechne istniejące na terenie Polski, do ufundowania samolotów Lotnictwu Polskiemu. Niech pruje powietrze ufundowany przez nas samolot i głosi światu, że jesteśmy godni niepodległej Ojczyzny.

Choć małe jesteśmy, rozumiemy dobrze co to jest niepodległość i jako mieszkańcy Ziemi Lubuskiej, stoimy czujnie na straży granic zachodnich. Niejedną cegiełką przyczyniliśmy się do odbudowy Ziemi Zachodnich jako też do odbudowy naszej kochanej stolicy Warszawy.

Obecnie będąc w organizacji Ligi Lotniczej na naszych terenach, pragniemy przyczynić się do odbudowy silnego Lotnictwa Polskiego. Jako inicjatorzy tego dzieła, opodatkowaliśmy się jednorazową składką 50 zł. od każdego ucznia, oraz postanowiliśmy urządzić w tym roku szkolnym jedno przedstawienie, z którego czysty dochód przeznaczony na budowę samolotu.

Pamiętając o tym, że rzetelną i gromadną pracą można dużo zrobić dla odbudowy Ojczyzny, wzywamy działkę Szkół Powszechnych w całej Polsce do organizowania składki i przedstawień na tak wzniosły cel.

Pragniemy również, ażeby w Warszawie, pod protektorem Ministra Oświaty Skrzyszewskiego, powstał Komitet Centralny, a w poszczególnych powiatach, pod kierownictwem Inspektorów Szkolnych Komitety Powiatowe, które dopomogą rzuconą przez nas myśl zrealizować w bieżącym roku szkolnym.

Kl. VI Szkoły Powszechnej Nr 4
w Zielonej Górze

Poz. 31.

Ogólnopolska Liga
do Walki z Rasizmem
L. dz. 257 (P/48) KG

Zarząd Główny

Warszawa, Al. I Armii WP. Nr 3

Do

Ministra Oświaty

Obywatela Dr St. Skrzyszewskiego
W MIEJSCU

Powstała w roku 1946 Liga do Walki z Rasizmem ma za zadanie prowadzić walkę z wszel-

kimi przejawami teorii rasistowskich, a tym samym walkę o prawo i godność człowieka bez względu na rasę, pochodzenia i religię drogą budzenia życzliwości wzajemnej między ludźmi, współdziałając najściślej z analogicznymi akcjami społecznymi w skali krajowej i międzynarodowej.

W myśl tych założeń działalność Ligi koncentruje się na prowadzeniu akcji wychowawczej, głównie wśród młodzieży, oddziaływaniu na środowisku ludzi starszych, prowadzeniu akcji propagandowo-badawczej oraz tworzeniu lub współdziałaniu przy powstawaniu funduszy specjalnych, instytutów, ośrodków szkoleniowych, doświadczalnych, organizowaniu zjazdów, kongresów i kursów.

W ciągu ostatniego roku Liga do Walki z Rasizmem objęła swymi pracami prawie cały teren Rzeczypospolitej montując we wszystkich miastach wojewódzkich Okręgi, a w innych miejscowościach owocnie pracujące odpowiednie placówki terenowe. Placówki te skupiają cały aktyw społeczny złożony z przedstawicieli partii politycznych, nauczycielstwa, związków zawodowych, spółdzielczości i tp.

Jednocześnie zainicjowano masową akcję odczytów za pośrednictwem istniejących organizacji społecznych, politycznych oraz we własnym zakresie. Dobrze zapowiada się również akcja bezpośredniego docierania do młodzieży szkolnej i poza szkolnej przy pomocy stałego instruowania kadr nauczycielskich oraz oddziaływania za pośrednictwem żywego słowa, radia, filmu i druku.

Ważnym elementem powyższej działalności jest wznowiony ostatnio miesięcznik „Prawo Człowieka“. Zadaniem tego wydawnictwa jest szerzenie ideałów Ligi w formie publicystyczno-literackiej, dostępnej dla szerokiego grona czytelników.

Dokonany w ciągu minionego roku szybki wzrost Ligi do Walki z Rasizmem jest dowodem, że pismo tego typu jest u nas potrzebne, zwłaszcza obecnie, gdy walka o wyzwolenie człowieka od krepujących jego rozwój przesądów zdaje się wchodzić w stadium decydujące.

ZAŁ. 1.

WICEPREZES

(—) Juliusz Górecki

SEKRETARZ GENERALNY

(—) Stanisław Knauff

Warszawa, dnia 2 kwietnia 1948 r.

RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTERSTWO OŚWIATY

Nr VI. W. 903/48

Do wiadomości z poleceniem jaknajściślejszego kontaktowania się i współpracy władz szkolnych z terenowymi placówkami Ligi Walki z Rasizmem.

Zaleca się również prenumerowanie dla bibliotek wyżej zorganizowanych szkół pod-

stawowych, szkół średnich i Zakładów Kształcenia Nauczycieli czasopisma Ligi Walki z Rasizmem — „Prawo człowieka“.

Dyrektor Departamentu
(—) dr Z. Kormanowa

OTRZYMUJĄ:
Kuratoria Okręgów Szkolnych

Kuratorium
Okręgu Szkolnego Białostockiego
w Białymstoku
Nr. II. 8688/48

Białystok, dnia 30. IV. 1948 r.

— do wiadomości i stosowania —

OTRZYMUJĄ:
Inspektoraty Szkolne,
Dyrekcje Szkół Średnich
wszystkich typów w Okręgu.

Naczelnik Wydziału
(—) Dr W. Kwapiński

Poz. 32.

RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTERSTWO OŚWIATY
Warszawa

Okólnik Nr 22

z dnia 16 czerwca 1947 r. (II KN. 3097/47)
w sprawie kształcenia czynnych niekwalifikowanych nauczycieli szkół powszechnych.

- a) I rok nauki: polski w zakresie I, II i III semestru
historia „ I, II i III „
geografia „ I, II, III i IV „
- b) II rok nauki: biologia w zakresie I, II, III i IV semestru
fizyka „ III i IV „
chemia „ III i IV „
matematyka „ I, II, III i IV „
- c) III rok nauki: polski w zakresie IV i V semestru
historia „ IV, V i VI „
geografia „ V i VI „
nauka o Polsce i świecie współczesnym — całość programu
nauczanie i wychow. Cz. I — technika nauczania i wychowania śpiew — całość programu.
- d) IV rok nauki: polski w zakresie VI semestru
fizyka „ V i VI „
chemia „ V i VI „
matematyka „ V i VI „
psychol. wychow. — całość programu
rysunek — całość programu
- e) V rok nauki: biologia w zakresie V i VI semestru
propedeutika nauk społeczno-gospodar. — całość programu
pedagogika z hist. wychow. — całość programu
nauczanie i wychowanie Cz. II — całość programu
zajęcia praktyczne — całość programu
ćwiczenia cielesne — całość programu.

Zmieniając okólnik Nr 10 z dnia 11 lutego 1946 r. w sprawie kształcenia czynnych niekwalifikowanych nauczycieli szkół powszechnych (Dz. Urz. Min. Ośw. Nr 2 poz. 50), ustaliam następujący program i wytyczne organizacyjne kształcenia czynnych niewykwalifikowanych nauczycieli szkół powszechnych:

1) Kształcenie czynnych niekwalifikowanych nauczycieli odbywa się w zakresie przedmiotów ogólnokształcących według programu zawartego w Wydawnictwie Ministerstwa Oświaty p.t. „Plan godzin i materiały programowe dla gimnazjów i liceów dla dorosłych o ustroju semestralnym na okres przejściowy, zatwierdzonego zarządzeniem Min. Ośw. z dnia 19 lipca 1946 r. Nr V KD-694/1946 r. (Państwowe Zakłady Wydawnictw Szkolnych, Warszawa 1946) z pominięciem języka obcego nowożytnego i propedeutyki filozofii; natomiast w zakresie przedmiotów pedagogicznych, oraz rysunków, zajęć praktycznych, śpiewu i ćwiczeń cielesnych według tymczasowego programu liceum pedagogicznego, zatwierdzonego rozporządzeniem Ministra Oświaty z dnia 17 października 1946 r. o zmianie programu nauki w Państwowych Liceach Pedagogicznych (Dz. Urz. Min. Ośw. Nr 11, poz. 315).

2) Nauczyciele niewykwalifikowani bez cenzusu gimnazjalnego, zdobywający kwalifikacje zawodowe drogą kierowanego samokształcenia, winni przerabiać wskazany w p.1 materiał programowy w ciągu lat pięciu w następującej kolejności:

3) Nauczyciele niekwalifikowani z cenzusem gimnazjalnym, zdobywający kwalifikacje zawodowe drogą samouctwa, przerabiają w ciągu lat trzech program przewidziany powyżej w pkt. 2 na rok III, IV i V studiów nauczycieli bez cenzusu gimnazjalnego, powtarzając przy tym z reguły program semestru IV z tych przedmiotów, z których naukę zaczyna się od semestru V-go.

4) Akcja szkolenia w Komisjach rejonowych czynnych niekwalifikowanych nauczycieli z cenzusem licealnym zostaje zakończona zgodnie z Instrukcją z dnia 28 stycznia 1947 r. Nr II KN — 515/47 w sprawie egzaminów dla czynnych niekwalifikowanych nauczycieli szkół powszechnych. Dla tej kategorii nauczycieli mogą być organizowane w miarę potrzeby tylko kursy wakacyjne i egzaminy dla eksternów. W zasadzie jednak kandydaci na nauczycieli szkół powszechnych z cenzusem licealnym winni kierować się na 5 miesięczne Państwowe Kursy Nauczycielskie, dające pełne kwalifikacje do nauczania w szkole powszechnej.

5) Roczny kurs pracy samokształceniowej, kierowanej przez Rejonowe Komisje KN, rozpoczyna się w kwietniu i trwa do marca następnego roku, obejmując dla każdego rocznika:

- a) kurs wprowadzający,
b) letni kurs wakacyjny,
c) kurs zimowy
d) samodzielne opracowywanie przydziałów,
e) egzaminy roczne.

AD a) 2-3-dniowy kurs o charakterze informacyjnym i wprowadzającym ma na celu omówienie z kandydatami programu ich całorocznej pracy i przydzielenie im pierwszej partii materiału naukowego, przewidzianego do samodzielnego opracowania;

AD b) 4-tygodniowy kurs wakacyjny ma za zadanie sprawdzenie, uzupełnienie i pogłębienie wyników pracy samodzielnej kandydatów, przerobienie partii najtrudniejszych, partii wymagających pracy laboratoryjnej, przedmiotów nie dających się całkowicie opracować drogą samokształcenia (np. ćwiczenia cielesne, śpiew, etc.), oraz wyznaczenia nowych partii materiału naukowego do samodzielnego opracowania.

Kursy wakacyjne dla poszczególnych roczników pracują według następujących tygodniowych rozkładów godzin:

rok I: polski 17 godzin
historia 9 godzin
geografia 10 godzin

Razem: 36 godzin

rok II: biologia 10 godzin
fizyka 6 godzin
chemia 6 godzin
matematyka 14 godzin

Razem: 36 godzin

rok III: polski 10 godzin
historia 7 godzin
geografia 5 godzin
nauka o Polsce i świecie

współczesnym 4 godzin
śpiew 7 godzin

Razem: 37 godzin

rok IV: polski 5 godzin
fizyka 5 godzin
chemia 5 godzin
matematyka 8 godzin
psych. wych. 8 godzin
rysunek 7 godzin

Razem: 38 godzin

rok V: biologia 5 godzin
proped. nauk. 4 godzin
sp. gosp. 4 godzin
pedag. z hist. 7 godzin
wych. 7 godzin
naucz. i wych. 7 godzin
zaj. prakt. 7 godzin
ćw. cielesne 7 godzin

Razem: 38 godzin

Pobyt we wspólnym internacie uczestników kursu winien być wykorzystany do organizowania w godzinach pozalekcyjnych życia towarzyskiego, zbiorowego śpiewu, ćwiczeń cielesnych, sportu, imprez artystycznych, pogadanek i dyskusyj na aktualne tematy polityczne, gospodarcze, społeczne i kulturalne Polski współczesnej, a szczególnie na temat roli społecznej nauczyciela i jego współodpowiedzialności za wyniki budowy nowej rzeczywistości polskiej. Takie wspólne przeżycia będą wiązać uczestników z sobą i ze szkołą w której pracują.

AD c) 2-tygodniowy kurs zimowy w czasie świąt Bożego Narodzenia ma charakter podobny jak letni kurs wakacyjny i pracuje w zasadzie według tego samego rozkładu godzin. Rozkład ten mogą komisje rejonowe w uzasadnionych wypadkach zmieniać zależnie od miejscowych potrzeb i możliwości.

AD d) W pracy, polegającej na samodzielnym opracowywaniu przez kandydatów w okresach międzykursowych przydzielonych im partii materiału programowego, winni oni korzystać w miarę możliwości ze stałej pomocy właściwej komisji rejonowej. Nauczyciele posiadający dogodne warunki komunikacyjne winni systematycznie dojeżdżać w ustalonych terminach na konsultację do swoich komisji rejonowych, dla kontrolowania przerobionych przydziałów materiału programowego, wyjaśniania trudności i uzyskiwania wskazówek do dalszej pracy samodzielnej. Nauczyciele mający trudniejsze warunki komunikacyjne i nie mogący przyjeżdżać systematycznie na konsultacje, winni być kierowani przez rejonowe komisje do Centralnej Poradni Samokształceniowej (Warszawa, ul. Reja 9), gdzie będą nadsyłać drogą korespondencyjną opracowane przydziały materiału programowego i skąd będą je otrzymywać poprawione i uzupełnione wskazówki do dalszej pracy.

Na początku każdego roku samokształceniowego Komisje rejonowe ustalają formy pracy dla wszystkich kandydatów i nadesłać do CPS wykazy osób, które nie mogą dojeżdżać na konsultacje i będą korzystać z pomocy CPS. Przy zgłaszaniu się na kursy i do egzaminów w Komisji rejonowej osoby te muszą się wykazać, że pracowały pod kierunkiem C.P.S. i przedłożyć wykonane, poprawione ocenione tam prace.

AD e) Egzaminy roczne odbywają się w miesiącu marcu lub kwietniu z zakresu materiału wyznaczonego na dany rok studiów, a egzamin dojrzałości w zakresie liceum pedagogicznego na końcu studiów. W wypadku nie przygotowania się kandydata do egzaminu ze wszystkich przedmiotów wchodzących do programu danego roku studiów, może on brakujące egzaminy złożyć w roku następnym.

6. Udział nauczycieli niekwalifikowanych w pracach organizowanych przez Komisje rejonowe jest dobrowolny. Nauczyciele, którzy dla jakichś względów nie zgłosili się do pracy pod kierunkiem komisji rejonowej, nie byli na kursach wakacyjnych, mogą się zgłosić w każdej chwili do C.P.S. i pod jej kierunkiem przerabiać program samokształcenia. W tym wypadku będą oni składać egzaminy przed Państwową Komisją Egzaminacyjną w charakterze eksternów.

Tam, gdzie się to tylko okaże możliwe, czynni niekwalifikowani nauczyciele winni uczęszczać do popołudniowych względnie wieczorowych liceów pedagogicznych dla dorosłych, lub do trzyletnich semestralnych szkół średnich dla dorosłych. W wypadku ukończenia takiej szkoły średniej ogólnokształcącej będą kandydaci uzupełniać swe przygotowania zawodowe zgodnie z pkt. 4 niniejszego okólnika.

7. Zgodnie z par. 6 i 7 zarządzenia Min. Ośw. z dnia 14 września 1945 r. (Dz. U. M. O. Nr 5, poz. 207) inspektorzy szkolni są zobowiązani do stwarzania nauczycielom niekwalifikowanym warunków pracy nad sobą. Winni oni dolożyć starań, aby te warunki nie były zbyt trudne. Zatrzymując naczelne kierownictwo tej sprawy, szczegółową opiekę nad pracą samokształceniową nauczycieli niekwalifikowanych powierzą oni podinspektorom szkolnym do spraw oświaty i kultury dorosłych, którzy obok czynności określonych w Instrukcji z dnia 13 listopada 1946 r. (Dz. Urz. M. O. Nr 11, poz. 338) obejmą i ten dział pracy. W uzasadnionych wypadkach dział ten może być powierzony innemu pracownikowi pedagogicznemu inspektoratu szkolnego. Do specjalnych zadań prowadzącego tę pracę będzie należało:

a) troska o takie rozmieszczenie w powiecie nauczycieli niekwalifikowanych, aby mogli oni poza godzinami lekcyjnymi w szkole uczęszczać bądź do liceum pedagogicznego dla dorosłych, bądź do szkoły średniej dla dorosłych, bądź na systematyczne i dostateczne częste konsultacje do komisji rejonowej, bądź wreszcie by mogli tworzyć kiluosobowe zespoły samokształceniowe, pracujące samodzielnie przy pomocy wybitniejszych nauczycieli z dodatkowymi kwalifikacjami;

b) dopilnowanie, żeby wszyscy zasługujący na to nauczyciele niekwalifikowani dostali zniżkę

godzin pracy w szkole, do jakiej mają oni prawo zgodnie z par. 17 zarządzenia M.O. z dnia 14 września 1945 r. (Dz. Urz. M. O. Nr 5, poz. 207); żeby nie byli obarczani godzinami nadliczbowymi, a szczególnie pracami pozalekcyjnymi w szkole; żeby uczyli w tych klasach i tych przedmiotach, do których są już częściowo przygotowani; żeby wreszcie korzystali z dorady i życzliwej pomocy kierownika i grona nauczycielskiego szkoły, w której pracują;

c) uzyskiwanie dla nich różnych doraźnych ułatwień, np. przy zakupie i wypożyczaniu książek i podręczników; wysyłaniu i odbieraniu korespondencji w sprawach samokształcenia; dalej w postaci korzystania ułożonego dla nich planu zajęć szkolnych, zorganizowania zastępstw w czasie ich wyjazdów na konsultacje i kursy, ułatwień w przejazdach na konsultacje i kursy i tp.

d) utrzymywanie stałego kontaktu z Komisją Rejonową, dostarczenie jej wykazu nazwisk nauczycieli niekwalifikowanych w powiecie i projektów sposobu ich dokształcania, informowanie o warunkach i pracy poszczególnych kandydatów w wypadku zażądań z ich strony, oraz sporządzanie dla komisji rejonowej sprawozdań okresowych z tej akcji na terenie powiatu.

8) Inspektorzy szkolni będą prowadzić wykazy wszystkich nauczycieli niekwalifikowanych w powiecie z następującymi rubrykami:

- Nazwisko i imię
- Szkoła gdzie pracuje, klasa lub przedmioty których uczy
- Przygotowanie ogólne (nazwa szkoły, rok ukończenia)
- Wstępny Kurs Pedagogiczny (jak długi, gdzie i kiedy ukończony)
- Przebieg pracy samokształceniowej w Komisji rejonowej lub innej (wpisywać kolejno przerabiane lata nauki i pod czym kierunkiem)
- Złożone egzaminy, gdzie i kiedy.

Dane te winny być wpisywane na podstawie dokumentów, których odpisy należy przechowywać w aktach Inspektoratu.

9) Rejonowe Komisje kształcenia czynnych niekwalifikowanych nauczycieli będą prowadzić karty indywidualne dla wszystkich uczestników samokształcenia, zgodnie z pkt. 6 okólnika Nr 64 z dnia 18 listopada 1945 r. (Dz. Urz. M. O. Nr 7, poz. 302), zapisując do nich nie tylko odbyte kursy, konsultacje i egzaminy, ale również i prace wykonane w C.P.S. Komisje nie prowadzą ewidencji nauczycieli niekwalifikowanych, uczących się systematycznie w szkołach, albo nie uczących się wcale.

Oprócz tego Komisje rejonowe będą prowadzić dzienniki czynności, oddzielne dla każdego rocznika, służące na cały rok pracy samokształceniowej. Do tego celu będą służyć egzemplarze dzienników lekcyjnych dla szkół średnich. Dzienniki te winny dawać pełny obraz, obraz pracy Komisji i wszystkich uczestników samokształcenia. Należy więc wpisać tu pełną listę uczestników samokształcenia, wypełniając dla każdego z nich

rubryki frekwencji na poszczególnych kursach i konsultacjach.

Należy też wpisywać systematycznie treść wszystkich lekcji i prac na poszczególnych kursach i konsultacjach, z podawaniem ilości obecnych; tematy przydziałów do samodzielnego opracowania ustnie i pisemnie, oraz o wykonaniu tych przydziałów, z podaniem ilości osób, które przydziały wykonały.

Zapisy w dziennikach winny być pełne, dokładne i czytelne, gdyż będą m. in. służyć do oceny pracy Komisji.

10) Będą ogłaszane w Poradniku dla nauczycieli niekwalifikowanych lub oddzielnie szczegółowe rozkłady materiału programowe na poszczególne lata nauki nauczycieli niekwalifiko-

wanych, z zaznaczeniem, która część materiału winna być przerobiona na kursach, a która samodzielnie w okresach międzykursowych, która ustnie a która pisemnie. Gdyby któraś z Komisji rejonowych w jakimś specjalnie uzasadnionym wypadku i za zgodą Kuratorium chciała zmienić ten rozkład, winna wtedy zmieniony rozkład wpisać do dziennika pracy przed rozpoczęciem roku samokształceniowego, a uczestników samokształcenia poinformować dokładnie o zmianach.

MINISTER

(—) St. Skrzyszewski

OTRZYMUJĄ:

Kuratoria Okręgów Szkolnych
w/g załączonego rozdzielnika

Białystok, dnia 28. VI. 1947 r.

Kuratorium
Okręgu Szkolnego Białostockiego
w Białymstoku

Nr KN. 10822/47

OTRZYMUJĄ:

Kierownictwo Kursów Wakacyjnych
niekwalifikowanych naucz.
w Okręgu.

do wiadomości

Za Naczelnika Wydziału
(Mgr J. Łapiński)
Wizytator KN

Poz. 33.

MINISTERSTWO OŚWIATY

Warszawa

Instrukcja

z dnia 13 maja 1948 r. (Nr II KN-2323/48
• organizacji roku szkolnego 1948/49 w zakresie kształcenia wychowawczyń przedszkoli

I SPRAWY ORGANIZACYJNE

A. Licea dla wychowawczyń przedszkoli

§ 1. W roku szkolnym 1948/49 będą otwarte licea dla wychowawczyń przedszkoli przewidziane ustawą z dnia 11 marca 1932 r. o ustroju szkolnictwa (Dz. U. R. P. Nr 38, poz. 389).

§ 2. Liceum dla wychowawczyń przedszkoli powstaną z reguły przy dotychczasowych Seminarium dla wychowawczyń przedszkoli, które będą ulegały stopniowej likwidacji. Wnioski o kierowanie tych liceów przedłożą Kuratoria Ministerstwa do dnia 1 czerwca b.r.

§ 3. Licea dla wychowawczyń przedszkoli będą 4-letnie oparte na 7 klasach szkoły podstawowej.

§ 4. Licea dla wychowawczyń przedszkoli będą korzystać z przedszkoli ćwiczeń, organizowanych przy Seminarium dla wychowawczyń przedszkoli.

§ 5. W roku szk. 1948/49 organizować się będą tylko klasy I dla kandydatek w wieku od 14-18 lat życia, które ukończyły 7 klas szkoły podstawowej.

§ 6. Celem zapewnienia liceum dla wychowawczyń przedszkoli stałego i równomiernego dopływu kandydatek tworzone będą przy liceach dla wych. przedszkoli klasy wstępne o programie kl. VII szkoły podstawowej. Do tej klasy należy przy

mować w pierwszym rzędzie dziewczęta ze szkół o niższym stopniu organizacyjnym, które wiekiem i poziomem nie nadają się jeszcze do kl. I liceum, a które deklarują chęć do pracy w przedszkolach. Kandydatkom tym należy zapewnić pomieszczenie w internacie na równi z młodzieżą Liceum dla wych. przedszkoli.

§ 7. Postanowienia par. 4 i 6 Instrukcji z dnia 11 maja 1948 r. Nr II Kn — 2349/48 o organizacji roku szkolnego 1948/49 w zakresie kształcenia nauczycieli szkół podstawowych, dotyczące sposobu rekrutacji kandydatów sposobu ich przyjęcia dotyczy również liceów dla wychowawczyń przedszkoli.

§ 8. Dopuszczalne jest tworzenie oddziałów równoległych klas wstępnych i pierwszych za zgodą Kuratorium Okręgu Szkolnego.

§ 9. Programy liceów dla wych. przedszk. będą wprowadzone osobnym zarządzeniem.

B. Seminarium dla wychowawczyń przedszkoli.

§ 10. Seminarium dla wychowawczyń przedszkoli nie otwierają klasy I w roku szk. 1948/49, a tylko pierwsze klasy liceów przewidzianych w par. 1 niniejszej Instrukcji.

C. 2-letnie Seminarium dla dorosłych (ciągi skrócone).

§ 11. Utrzymuje się nadal na rok szkolny 1948/49 dwuletnie Seminarium dla dorosłych o ustroju semestralnym z dotychczasowym programem i wprowadzone Instrukcją z dnia 16 maja 1947 r. o organizacji roku szkolnego 1946/47 w zakresie kształcenia wychowawczyń przedszkoli (Dz. Urz. Min. Ośw. Nr 5, poz. 142).

II. Kształcenie czynnych niekwalifikowanych wychowawczyń przedszkoli.

A. 8-tygodniowe kursy wprowadzające w zagadnienia wychowania przedszkolnego.

§ 12. W roku szkolnym 1948/49 można organizować 8-tygodniowe kursy wprowadzające w zagadnienia wychowania przedszkolnego zgodnie z brzmieniem okólnika Nr 26 z dnia 8 czerwca 1945 r. (II-WP-39/45 Dz. Urz. Min. Ośw. Nr 2, poz. 64), z siatką godzin ustaloną okólnikiem Nr 66 z dnia 10 grudnia 1946 r. (Nr II KN. 7531/46, Dz. Urz. Min. Ośw. Nr 12, poz. 399) tylko w wyjątkowych wypadkach, za każdorazowym zezwoleniem Ministerstwa na wniosek Kuratorium O.S. umotywowany potrzebami terenu.

B. Seminarium dla czynnych niekwalifikowanych wychowawczyń przedszkoli. (o ustroju semestralnym)

§ 13. W roku szkolnym 1948/49 należy nadal organizować I 1/2-roczone Seminarium dla czynnych niekwalifikowanych wychowawczyń przedszkoli wprowadzone Instrukcją Ministerstwa Oświaty z dnia 19 października 1945 r. w sprawie planu kształcenia wychowawczyń z przedszkoli (Dz. Urz. Min. Ośw. Nr 5, poz. 225), ze zmianą do tej Instrukcji z dnia 4 lipca 1946 r. (Nr II KN 3373/46,

oraz programem nadesłanym przy Instrukcji z dnia 22 stycznia 1947 r. Nr II KN — 7811/46 (Dz. Urz. Min. Ośw. Nr 1, poz. 7).

§ 14. Poleca się organizować również jak w ubiegłym roku popołudniowe seminaria dla czynnych niekwalifikowanych wychowawczyń przedszkoli w tych miejscowościach, które skupiają większą ilość niekwalifikowanych wychowawczyń, nie odrywając ich od pracy w przedszkolach. Ilość godzin lekcyjnych nie powinna przekraczać 12 tygodniowo. Materiał naukowy wyznaczony na 1 semestr należy rozłożyć na cały rok szkolny.

§ 15. Kursy i nowe klasy można uruchamiać jedynie w przypadku, gdy liczba kandydatek jest nie mniejsza niż 20.

§ 16. Postanowienia zawarte w rozdziałach IV i V (sprawy dydaktyczne i wychowawcze) Instrukcji z dnia 11 maja 1948 r. II KN — 2349/48 w sprawie organizacji roku szkolnego 1948/49 w zakresie kształcenia nauczycieli, obowiązują jednocześnie zakłady dla wychowawczyń przedszkoli.

OTRZYMUJĄ:

Kuratoria Okręgów Szkolnych.

MINISTER

(—) St. Skrzyszewski

Poz. 34.

MINISTERSTWO OŚWIATY

Warszawa

Instrukcja

z dnia 11 maja 1948 r. (Nr II KN — 2349) 48 o organizacji roku szkolnego 1948/49 w zakresie kształcenia nauczycieli szkół podstawowych.

Wobec zakończenia okresu budowy podstaw organizacyjnych zakładów KN i osiągnięcia przez te szkoły pełnego rozwoju ilościowego, naczelnym zadaniem w zakresie kształcenia nauczycieli szkół podstawowych w roku szkolnym 1948/49 staje się podniesienie jakości pracy zakładów KN na wszystkich odcinkach.

W związku z tym Ministerstwo ustala następujące wytyczne dla organizowania pracy w roku szkolnym 1948/49.

I. Sprawy organizacyjne

A — Licea Pedagogiczne

§ 1. Zasadniczą formą kształcenia nauczycieli szkół podstawowych są 4-letnie licea pedagogiczne oparte na 7 klasach szkoły podstawowej. Do kl. I liceum pedagogicznego należy przyjmować młodzież w wieku od 14 do 18 lat życia, która ukończyła 7 klas szkoły podstawowej, do II liceum pedagogicznego — młodzież w wieku od 15 do 19 lat życia z ukończoną 8 klasą szkoły podstawowej albo klasą wyrównaczą gimnazjum ogólnokształcącego o programie kl. VIII szkoły podstawowej; do kl. III-liceum pedagogicznego — młodzież w wieku od 16 do 20 lat życia z ukończeniem gimnazjum ogólnokształcącego lub zawodowym lub na podstawie odpowiedniego świad-

ectwa Komisji weryfikacyjno-kwalifikacyjnych. do kl. IV liceum pedagogicznego z reguły nie należy przyjmować nowych uczniów.

§ 2 — Wprowadzone instrukcją z dnia 19 maja 1947 r. Nr II — KN — 2540/47 klasy wstępne o programie klasy VII-ej szkoły podstawowej należy organizować przy każdym liceum pedagogicznym, aby w ten sposób rozszerzyć maksymalnie bazę rekrutacyjną zakładów KN. Dotychczasowe przepisy o przyjmowaniu uczniów do klasy wstępnej pozostają bez zmiany.

§ 3 — Celem zapobiegnięcia ewentualnej nadprodukcji nauczycieli i zahamowania nadmiernej rozbudowy zakładów KN będzie można otwierać w roku szkolnym 1948/49 tylko jeden oddział kl. I liceum pedagogicznego. Jednak w niektórych zakładach o wielkim zasięgu rekrutacyjnym i dobrych warunkach lokalowych będą mogły być utworzone oddziały równoległe za zgodą Ministerstwa Oświaty.

Umotywowane wnioski w tej sprawie winny Kuratoria Okręgów Szkolnych nadesłać do dnia 1 lipca b.r.

Ponadto Dyrekcje z powyższych względów winny zmierzać do redukcji nadmiernej liczby oddziałów równoległych, istniejących w bieżącym roku szkolnym w zakładach KN drogą ścisłej selekcji uczniów przyjętych warunkowo zgodnie z postanowieniem par. 4. Instrukcji z dnia 19 maja 1947 r. o organizacji roku szkolnego 1947/48 w zakresie kształcenia nauczycieli szkół powszechnych (Dz. Urz. Min. Ośw. 1947 r. Nr 6, poz. 132).

§ 4 — Rekrutacja kandydatów do liceów pedagogicznych winna być kierowana, planowa, a nie przypadkowa t. zn., że nie należy poprzestawać na dopływie do zakładów KN kandydatów

zgłaszających się samorzutnie, ale wyszukiwać wśród młodzieży przy pomocy inspektorów szkolnych, dyrektorów, kierowników i nauczycieli szkół średnich i podstawowych oraz czynników społecznych jednostki najbardziej wartościowe nadające się do zawodu nauczycielskiego. Z tego względu pod żadnym pozorem nie wolno skierowywać wzgl. przyjmować do zakładów K.N. młodzieży wyselekcjonowanej z gimnazjów w sensie ujemnym nad czym winni specjalnie czuwać dyrektorzy zakładów K.N.

Wszyscy kandydaci do zakładów KN winni być podani ścisłej selekcji wstępnej, polegającej na wyeliminowaniu jednostek nie nadających się do zawodu nauczycielskiego z powodu złego stanu zdrowia, ułomności fizycznej, zupełnego braku słuchu muzycznego, słabych zdolności umysłowych i innych wad i niedomagań, stwierdzonych bądź to przez szkołę, z której kandydat wychodzi, bądź to na podstawie specjalnych badań przeprowadzonych przez lekarza szkolnego i grono nauczycieli zakładów K.N.

Dobór odpowiednich form i metod selekcji wstępnej pozostawia się uznaniu Rad Pedagogicznych zakładów K.N. W każdym wypadku podstawą selekcji wstępnej winna być szczegółowa opinia szkoły z której kandydat pochodzi oraz wstępne kolokwium orientacyjne.

Na podstawie tych badań należy dokonać warunkowego przyjęcia kandydatów, przy czym pierwszeństwo winna mieć młodzież robotnicza i chłopska mało i średnio-rolna, jak również pochodząca z inteligencji pracującej szczególnie zaś dzieci nauczycieli. O definitywnym przyjęciu do liceum pedagogicznego zakwalifikowanych w ten sposób uczniów zadecyduje Rada Pedagogiczna szkoły na podstawie całorocznej ich obserwacji. W tym celu należy dla każdego kandydata przyjętego warunkowo do liceum pedagogicznego założyć kartę indywidualną, w której oprócz danych personalnych notować należy konkretne spostrzeżenia o przydatności kandydata do zawodu nauczycielskiego. Spostrzeżenia te wraz z oceną jego pracy całorocznej stanowić będą podstawę do wspomnianej wyżej decyzji Rady Pedagogicznej, przy czym nie powinny rozstrzygać wyłącznie postępy ucznia w nauce, ale także w równej mierze jego właściwości psychiczne i fizyczne, istotne dla nauczyciela-wychowawcy (uspołecznienie, charakter moralny, walory umysłowe, poziom ideologiczny, zdrowie i t.p.).

§ 5. Odchylenia od granic wieku kandydatów do liceum pedagogicznego podanych w niniejszej instrukcji, są dopuszczalne w indywidualnych — należyście uzasadnionych — przypadkach, za zgodą Kuratora, z zastrzeżeniem, że do kl. III liceum nie mogą być przyjęci kandydaci powyżej 32 lat życia.

§ 6 — Do liceum pedagogicznego przyjmować należy tylko takich kandydatów, którzy deklaruja chęć pójścia do zawodu nauczycielskiego.

Młodzież pobierająca stypendia lub korzystająca z internatu winna podpisywać deklaracje, obowiązujące do pójścia do zawodu nauczycielskiego. Deklaracje te winny być sporządzane ściśle według wzorów ustalonych w okólniku Nr 4 z dnia 16 lutego 1948 r. Nr II KN — 5890/47.

§ 7 — Sieć liceów pedagogicznych ulegnie w roku szk. 1948/49 pewnym zmianom. Sprawa ta zostanie uregulowana osobnym zarządzeniem Ministra Oświaty.

§ 8 — Postanowienia par. 8 Instrukcji z dnia 19 maja 1947 r. Nr II KN. — 2540/47 dotyczące liceów pedagogicznych dla dorosłych pozostają nadal w mocy, z tym, że szkoły te winny mieć charakter kursów.

Propozycje w sprawie uruchomienia takich kursów w roku szk. 1948/49 winny Kuratoria O.S. przedłożyć Ministerstwu Oświaty do dnia 15 lipca b.r.

Do wniosków tych należy załączyć 1) sprawozdanie roczne kierowników istniejących obecnie kursów licealnych dla dorosłych za rok 1947/48 i 2) sprawozdanie Kuratorium O.S. z dotychczasowych doświadczeń i spostrzeżeń odnośnie tych kursów.

§ 9 — Istniejące jeszcze, przy niektórych liceach pedagogicznych klasy gimnazjum ogólnokształcącego należy w roku szk. 1948/49 zlikwidować.

§ 10 — W sprawie szkół ćwiczeń przy liceach pedagogicznych obowiązywać będą nadal wytyczne ustalone w par. 9 Instrukcji z dnia 19 maja 1947 r. Nr II KN — 2540/47 z tym, że nie należy otwierać kl. VIII.

Publiczna szkoła powszechna spełniająca funkcje szkoły ćwiczeń może być upaństwowiona tylko na podstawie zarządzenia Ministerstwa. Warunkiem upaństwowienia jest: posiadanie w budynku zakładu K.N. odpowiedniego pomieszczenia dla tej szkoły, należyta obsada personalna i wolne etaty w Wydziale K.N.

W roku szkolnym 1948/49 należy ostatecznie usunąć pozostałości selekcyjnego charakteru niektórych szkół ćwiczeń i organizować te szkoły na zasadach organizacyjnych publicznych szkół podstawowych.

B. Państwowe Kursy Nauczycielskie

§ 11 — W roku szkolnym 1948/49 będzie można zorganizować najwyżej jeden Państwowy Kurs Nauczycielski w każdym Okręgu Szkolnym na zasadzie zarządzenia Ministra Oświaty z dnia 17 maja 1946 r. (Dz. Urz. Min. Ośw. 1946 Nr 5, poz. 140).

Odnośnie selekcji kandydatów na powyższe kursy obowiązują w zasadzie postanowienia zawarte powyżej w par. 4.

C. Wstępne Kursy Pedagogiczne

§ 12 — Wstępnych kursów Pedagogicznych nie należy organizować w roku szk. 1948/49.

D. Kursy Przygotowawcze

§ 13 — Kursy przygotowawcze ulegną likwidacji z końcem roku szkolnego 1947/48 Absolwentów tych kursów należy przydzielić do liceów pedagogicznych normalnych lub dla dorosłych względnie dać im możliwość przejścia do szkół innego typu. Dwuletnie Kursy Przygotowawcze rozpoczęte w roku szk. 1947/48 należy z dniem 1 września 1948 r. przekazać Wydziałom O i K.D. w Kuratoriach. Tam, gdzie względy budżetowe nie pozwolą na takie rozwiązanie sprawy, należy kur-

sistów włączyć do liceów pedagogicznych dla dorosłych lub do normalnych liceów pedagogicznych bez względu na wiek lub zezwolić na przejście do szkoły innego typu.

O sposobie przeprowadzenia likwidacji Kursów Przygotowawczych należy złożyć Ministerstwu sprawozdanie do dnia 15 lipca 1948 r.

II. Kształcenie czynnych niekwalifikowanych nauczycieli szkół podstawowych.

§ 14 — Komisje Rejonowe przy zakładach K.N. winny dążyć do objęcia możliwie wszystkich czynnych niekwalifikowanych nauczycieli.

Pracę należy systematycznie doskonalić i pogłębiać stosując się ściśle do postanowień okólnika Ministerstwa z dnia 16 czerwca 1947 r. w sprawie kształcenia czynnych niekwalifikowanych nauczycieli szkół podstawowych (Dz. Urz. Min. Ośw. 1947 Nr 8, poz. 193).

Nauczycielom niekwalifikowanym pracującym pod kierownictwem Komisji Rejonowych należy iść jak najbardziej na rękę przy zdobywaniu kwalifikacji zawodowych zgodnie z Instrukcją Min. Ośw. z dnia 29 stycznia 1947 r. w sprawie egzaminów, dla czynnych niekwalifikowanych nauczycieli szkół powszechnych (Dz. Urz. Min. Ośw. 1947 Nr 1, poz. 8), jednak pod żadnym warunkiem nie wolno obniżać skali wymagań. Nauczyciele, którzy zdobyli kwalifikacje zawodowe drogą kierowanego samokształcenia winni, stać na tym samym poziomie wykształcenia ogólnego i zawodowego co nauczyciele, którzy kształcili się drogą normalną w zakładach K.N.

Wydziały K.N. winny zwrócić baczniejszą uwagę na organizację wakacyjnych i zimowych kursów. Niektóre z tych kursów na skutek niewłaściwego przygotowania, braku planu i stosowania nieodpowiednich metod pracy (praca jak w normalnym liceum pedagog. a nie jak z dorosłymi), nie spełniają swego zadania.

Należy utrzymywać ścisły kontakt z Wydziałem O i K.D. celem zapewnienia współpracy z podinspektorami O i K.D. w sprawach kształcenia nauczycieli niekwalifikowanych i należytego wyzyskania dla tego celu kursów i szkół dla dorosłych.

III. Sprawy programowe.

§ 15 — Ministerstwo przewiduje wprowadzenie od dnia 1 września b.r. nowego programu nauki w liceach pedagogicznych. O ile do tego terminu program ten nie zostanie ogłoszony, obowiązować będzie nadal dotychczasowy program.

IV. Sprawy dydaktyczne.

§ 16 — W zakładach K.N. należy stworzyć takie warunki pracy, aby młodzież mogła osiągnąć możliwie jak najlepsze wyniki. W tym celu należy w roku szk. 1948/49 zwrócić szczególną uwagę:

- a) na racjonalne planowanie pracy przez dyrektora i nauczycieli, (plany konkretne i z terminami),
- b) na ścisłą kontrolę wykonania planów,
- c) na stałą i systematyczną kontrolę wyników nauczania i poważną egzekutywę t. zn. konsekwentne wymagania i przestrzegania, aby uczeń pracował solidnie i systematycznie, opanował

gruntownie materiał nauczania i wyrobił sobie rzetelny stosunek do pracy,

- d) na należyte postanowienie szczególnie tych przedmiotów nauczania, które mają wpływ na kształtowanie się oblicza ideologicznego młodzieży, jak nauka o Polsce i świecie współczesnym, historia, geografia, język polski i język rosyjski (szczególnie znajomość życia i kultury sowieckiej), przy czym należy zwracać szczególną uwagę na bieżące aktualne sprawy z dziedziny życia politycznego, gospodarczego, literackiego i t.d.
- e) na stworzenie odpowiedniej bazy materialnej dla pracy nauczycieli i uczniów, przez:
 - 1) należyte zorganizowanie podstawowych pracowni,
 - 2) planowe kompletowanie pomocy naukowych,
 - 3) zorganizowanie biblioteki uczniowskiej nie jako magazynu, ale jako żywej komórki pracy wychowawczej — po przeprowadzeniu gruntownej selekcji księgozbioru pod względem wartości wychowawczej posiadanych książek,
 - 4) danie młodzieży odpowiednich warunków pracy w internacie,
 - 5) stworzenie czyteln i świetlicy.
- f) na zaopatrzenie uczniów w podręczniki (stworzenie biblioteki podręczników szkolnych i zorganizowanie akcji zakupów zbiorowych).

V. Sprawy wychowawcze.

§ 17 — Ideologiczne wychowanie młodzieży winno wysuwać się na pierwszy plan pracy zakładów K.N. Zakłady te muszą wychować nowy typ nauczyciela, który zdecydowanie i z głębokim przekonaniem wewnętrznym włączy się w nurt walki o demokrację ludową w Polsce, typ nauczyciela ludowego w pełnym tego słowa znaczeniu, związanego jak najściślej z ludem, z masami, z demokracją ludową.

W tym celu należy położyć szczególnie nacisk na ideologiczne organizacje młodzieżowe odczuwające których Ministerstwo wyda osobne zarządzenie, w związku z realizacją idei jednolitej organizacyjnej młodzieży polskiej.

§ 18 — W sprawie internatów obowiązują nadal wytyczne ustalone w par. 26—29 wyżej przytoczonej Instrukcji z dnia 19 maja 1947 r.

Szczególny nacisk należy położyć na to, aby doprowadzić wszystkie internaty do takiego stanu, aby one mogły odpowiadać elementarnym wymaganiom kulturalnego życia młodzieży. Każdy więc internat winien być zaopatrzony w odpowiednie łóżka (wykluczyć używanie łóżek piętrowych) i koce wraz z dwoma prześcieradłami na zmianę, w urządzenia sanitarne utrzymywane stale w największym porządku, izbę chorych, sale do nauki, w kulturalnie urządzonej jadalni i t.p. Moment estetyczny winien odgrywać w urządzeniu internatu niepoślednią rolę. Dla uczniów dojeżdżających do szkoły należy przy internacie stworzyć warunki wypoczynku i możliwości otrzymania ciepłego posiłku.

§ 19 — Wprowadzona w ubiegłym roku szkolnym praktyka społeczna uczniów winna być w roku szk. 1948/49 rozbudowana i pogłębiona.

VI. Racjonalna gospodarka absolwentami zakładów K.N.

§ 20 — Ministerstwo kładzie duży nacisk na ściśle przestrzeganie okólnika z dnia 18 sierpnia 1947 r. w sprawie racjonalnej gospodarki w zakresie zatrudnienia absolwentów zakładów K.N. (Dz. Urz. Min. Ośw. 1947 Nr 8, poz. 201) a w szczególności pkt. 5 tego okólnika, w myśl którego każdy absolwent zakładów K.N. winien bezpośrednio przed egzaminem dojrzałości mieć wyznaczone miejsce pracy w szkolnictwie. Nie może być mowy o tym, aby absolwenci zakładów K.N. o pełnych kwalifikacjach zawodowych pozostali bez przydziału pracy.

W okręgach, w których brak etatów w szkolnictwie podstawowym mógłby utrudnić realizację powyższego postulatu, należy zwolnić odpowiednią ilość nauczycieli niekwalifikowanych, niepracujących nad zdobyciem kwalifikacji zawodowych i nie nadających się do zawodu nauczycielskiego. Selekcji tej należy dokonać bardzo starannie i oględnie.

VII. Zarządzenia końcowe.

§ 21. — W celu wyczerpującego zaznajomienia się i omówienia niniejszej instrukcji oraz ujednolicenia akcji kształcenia nauczycieli w Okręgu, Kuratoria organizują okręgowe zjazdy dyrektorów liceów pedagog., w czasie których należy

Kuratorium
Okręgu Szkolnego Białostockiego
w Białymstoku
Nr K.N. — 11032/48

Instrukcja

z dnia 10 maja 1948 roku

w sprawie organizacji roku szkolnego 1948/49 w Rejonowych Komisjach Kształcenia Niekwalifikowanych nauczycieli w Okręgu Szkolnym Białostockim

W miesiącu kwietniu b.r. został zakończony rok pracy samokształceniowej niekwalifikowanych nauczycieli szkół powszechnych, kierowanej przez Rejonowe Komisje K.N.N. w Okręgu. Z dniem 1 maja 1948 r. rozpoczynamy następny rok pracy samokształceniowej zorganizowanej w Rejonowych Komisjach K.N.N. według niżej podanych wytycznych:

I. Punkty kształcenia nauczycieli niekwalifikowanych.

1. W roku dokształceniowym 1948/49 na terenie Okręgu będą istniały 4 Rejonowe Komisje K.N.N. a mianowicie:

- 1 — Rejonowa Komisja K.N.N. w Białymstoku z kursami:
 - II — rok nauki
 - III — rok nauki
 - IV — rok nauki
 - V — rok nauki

rozpracować i przygotować organizację roku szkolnego 1948/49, tak, aby z początkiem nowego roku szkolnego rozpoczęła się normalna nauka zorganizowana zgodnie z postanowieniami niniejszej instrukcji. O terminach zjazdów należy zawiadomić Ministerstwo co najmniej na miesiąc wcześniej.

§ 22. — Kuratoria dopilnują ściślego przestrzegania przez dyrektorów wyznaczonych terminów prac zarówno co do organizacji, jak i sprawozdawczości. Najpóźniej do dnia 15 września 1948 r. winny dyrektorzy liceów pedagogicznych nadesłać do Kuratoriów do zatwierdzenia arkusze organizacyjne z przydziałem czynności, podziałem godzin i wykazem godzin nadliczbowych dla poszczególnych nauczycieli.

§ 25. — Kuratoria Okręgów Szkolnych nadesłać do dnia 1. X. 1948 r., a dyrektorzy zakładów bezpośrednio podległych Ministerstwu Oświaty (Wyższe Szkoły Pedagogiczne i Instytuty) do dnia 1 listopada 1948 r., wyczerpujące sprawozdania z organizacji roku szkolnego 1948/49 według wzoru ustalonego przez Ministerstwo na bieżący rok szkolny.

MINISTER
(—) St. Skrzyszewski

OTRZYMUJĄ:
Kuratoria Okręgów Szkolnych
Instytuty Pedagogiczne
Państw. Wyższe Szkoły Pedagogiczne

Białystok, dnia 10. V. 1948 r.

Poz. 35.

2 — Rejonowa Komisja K.N.N. w Łomży

z kursami:

- II — rok nauki
- III — rok nauki
- IV — rok nauki
- V — rok nauki

3 — Rejonowa Komisja K.N.N. w Suwałkach

z kursami:

- III — rok nauki
- IV — rok nauki
- V — rok nauki

4 — Rejonowa Komisja K.N.N. w Elku

z kursami:

- III — rok nauki
- IV — rok nauki

2. Oddziały Kształcenia Niekwalifikowanych Nauczycieli w Augustowie, Bielsku Podlaskim, Grajewie, Łapach i Sokółce likwiduje się z dniem 1 maja 1948 r. z tym, że Kierownicy Oddziałów i sekretarz będą pełnić swe czynności do dnia 1 czerwca b.r. celem załatwienia spraw związanych z likwidacją Oddziałów.

Do dnia 20 maja b.r. Kierownicy Oddziałów prześlą akta oddziałów, akta personalne uczniów eksternów oraz archiwum Oddziału do swych Komisji Rejonowych t.j. Oddział K.N.N. w Bielsku Podl., Łapach i Sokółce do Białegostoku, Oddział

K.N.N. w Grajewie do Elku, a Oddział K.N.N. w Augustowie do Suwałk.

Inwentarz Oddziałów w Łapach i w Sokółce pozostaje pod opieką Dyrektorów Gimnazjów i Liceów Ogólnokształcących, a w Augustowie, Bielsku-Podl. i Grajewie pod opieką Kierowników Kursów Przygotowawczych aż do wydania specjalnych zarządzeń.

Przed przekazaniem akt Rejonowych Komisjom Kierownicy Oddziałów powiadomią wszystkich swoich uczniów eksternów, do której Komisji akta ich zostały skierowane i że z chwilą przesłania akt, stali się oni automatycznie uczniami eksternami tych komisji.

II. Organizacja pracy w Rejonowych Komisjach K.N.N.

3. Przewodniczącym Rejonowej Komisji K.N.N. jest dyrektor liceum pedagogicznego. Przewodniczący Rejonowej Komisji organizuje w myśl par. 3 Zarządzenia Min. Ośw. z dnia 14. IX. 1945 r. Nr II KN-1006/45 (Dz. Urz. Min. Ośw. Nr 5, poz. 207) akcję dokształcania nauczycieli niekwalifikowanych w/g następujących wytycznych:

a) w zasadzie każdy rok nauki tworzy jeden kurs. W wypadku większej ilości uczniów eksternów należy organizować oddzielne grupy liczące co najmniej po 45 uczniów.

b) Przewodniczący Rejonowej Komisji K.N.N. powołuje kierowników dla poszczególnych kursów oraz angażuje prelegentów i zawiera z nimi umowy w/g załączonego wzoru.

Do składu Osobowego Komisji Rejonowych należy w pierwszym rzędzie angażować personel nauczycielski liceów pedagogicznych.

c) Przewodniczący Rejonowej Komisji może objąć kierownictwo jednego z kursów, najwłaściwie kierownictwo ostatniego roku nauki w danej Komisji Rejonowej.

d) Przewodniczący Rejonowej Komisji sprawuje nadzór nad wszystkimi kursami i jest on odpowiedzialny przed Kuratorium za sprawozdawczość i załatwienie wszelkich spraw administracyjnych kursów.

e) Ze względu na konieczność usprawnienia prac każdego kursu należy przestrzegać zasady, aby ta osoba nie obejmowała kierownictwa dwóch lub więcej kursów.

2. Przewodniczący Rejonowej Komisji K.N.N. skompletuje w ciągu miesiąca maja skład osobowy Komisji, zawierając z każdym członkiem umo-

wę w/g załączonego wzoru na czas od 1 maja 1948 r. do dnia 30 kwietnia 1949 r. W wypadku gdy kierownik kursu będzie jednocześnie prelegentem należy zawrzeć z nim tylko jedną umowę.

3. Dokształcanie czynnych i niekwalifikowanych nauczycieli w roku szkolnym 1948/49 opierać się będzie ściśle na Okólniku Min. Ośw. Nr 22 z dnia 22. VI. 1947 r. Jakiegokolwiek zmiany, poczynione przez Komisje Rejonowe w programie nauczania lub organizacji samokształcenia, wymagają zatwierdzenia Kuratorium.

Dotychczasowa obserwacja pracy w Rejonowych Komisjach K.N.N. wykazała, że opracowane przydziały materiału programowego nie były składane przez uczniów eksternów w terminach oznaczonych przez prelegentów, lecz skupiały się w okresie przedegzaminacyjnym lub kursowym. W związku z tym należy wymagać systematycznego i w określonych terminach składania prac piśmiennych.

Komisje Rejonowe opracują roczny plan pracy w/g wytycznych Okólnika Nr 22. Realizując materiał nauczania z Nauki o Polsce i świecie współczesnym należy dokładnie zapoznać się z treścią pisma w tej sprawie Ministerstwa Oświaty z dnia 10. XII. 47 r. Nr VI. Pg-3529/47 i stosować wytyczne podane w tym piśmie. W dokształcaniu nauczycieli należy zwrócić uwagę na wykształcenie ideologiczne niekwalifikowanych nauczycieli wykorzystując do tego zajęcia świetlicowe w czasie konferencji i kursów.

Prace Komisji Rejonowych należy tak rozplanować, aby zakończenie roku samokształceniowego mogło nastąpić z dniem 31 marca 1949 roku.

Po skompletowaniu grona prelegentów i zorganizowaniu odpowiednich roczników Komisje Rejonowe rozpoczną rok pracy kursem wprowadzającym, przewidzianym w Okólniku Nr 22, punk. 5. Kurs taki winien odbyć się w ciągu maja b.r. Bezpośrednio po kursie, a najpóźniej do 15 czerwca b.r. należy przesłać do Kuratorium sprawozdanie z organizacji roku samokształceniowego 1948/49 w/g załączonego wzoru.

p. o. KURATORA O.S.B.
(—) Wł. Okuszeko

OTRZYMUJĄ:

Przewodniczący Rejonowych Komisji
Kierownicy Oddziałów K.N.N.
oraz Inspektoraty Szkolne
w Okręgu.

DZIAŁ NIEURZĘDOWY

Poz. 36.

Sprawozdanie

ze zjazdu Dyrektorów i Kierowników Szkół Zawodowych Okręgu Szkolnego Białostockiego

W dniach 11, 12 i 13 grudnia 1947 r. odbył się w lokalu Państwowego Gimnazjum Gospodarczego w Białymstoku zjazd Dyrektorów i Kierowników szkół zawodowych Okręgu Białostockiego pod przewodnictwem Kuratora Okręgu Szkolnego Białostockiego w Białymstoku, ob. Wł. Okuszeki.

Zjazd zaszczyli swą obecnością: Naczelnik Wydziału III AGH Ministerstwa Oświaty, ob. St. Godecki oraz Przedstawiciele Centrali Zw. Rew. Spółdz. ob. Dąbrowski F.

Przewodniczył z ramienia Kuratora Naczelnik Wydziału Szkół Zawodowych, ob. Krasnołucki Stanisław.

Na program zjazdu złożyło się:

1) Przemówienie Kuratora Okręgu Szkolnego Białostockiego, Ob. Wł. Okuszeki, w którym pod-

kreślił rolę szkolnictwa zawodowego w obecnej dobie jako współtwórcy nowej rzeczywistości oraz zadanie nauczyciela-zawodowca w dziedzinie wychowawczej, naukowej i gospodarczej szkoły.

2) Referaty: a) „Stan szkolnictwa średniego zawodowego, wytyczne dalszej pracy nad jego rozwojem oraz aktualne sprawy budżetowo-gospodarcze szkolnictwa zawodowego”.

b) „Organizowanie i nadzorowanie kursów zawodowych”

c) „Nauka o Polsce i świecie współczesnym w realizacji programu nauczania i wychowania”

d) „Współczesne zagadnienia społeczno-gospodarcze”

e) „Zagadnienie szkolenia nauczycieli szkół zawodowych drogą organizowania kursów i ośrodków dydaktyczno-naukowych”

3) Sprawozdania Dyrektorów i Kierowników szkół zawodowych w sprawach trudności w realizacji programów nauczania, wychowawczych i administracyjnych.

4) Zalecenia ogólne i administracyjne Naczelnika Wydziału Szkół Zawodowych.

5) Omówienie spraw administracyjnych: wewnętrzno-wydziałowych, rachunkowo budżetowych i kancelaryjnych.

6) Dyskusja w związku z referatem i sprawozdaniami.

Kuratorium
Okręgu Szkolnego Białostockiego
w Białymstoku

W związku z akcją z przesłania do Ministerstwa wniosków o przyznanie dyplomów, jeśli chodzi o personel obecnie zatrudniony w szkołach i na kursach zawodowych, która to akcja powinna być zakończona do dn. 30. VI. 1948 r., Kuratorium przypomina o tym terminie i podaje wytyczne, którymi należy się kierować przy przesyłaniu wniosków o wydanie dyplomów, uprawniających do nauczania w szkołach i na kursach zawodowych.

1) Dyplomy będą przyznawane na wnioski osób zainteresowanych, przy czym odpowiednie podania powinny być wnoszone do Ministerstwa w drodze służbowej.

2) W podaniu powinno być wyraźnie określone, do nauczania jakich przedmiotów (najwyżej dwa) i w jakich szkołach zawodowych (typ sto-

7) Zamknięcie zjazdu.

W ożywionej dyskusji wypowiedziano się na tematy: a) realizacji wychowania pełnego człowieka w szkołach zawodowych łącznie z wykształceniem dobrego fachowca;

b) analizy terenu w związku z rozbudową sieci szkolnej;

c) trudności w realizacji zagadnień społeczno-wychowawczych na terenie szkoły ze względu na brak podręczników, centralnego programu nauczania oraz odpowiednio przygotowanych do nauczania tego przedmiotu nauczycieli.

Zjazd Dyrektorów i Kierowników Szkół Zawodowych zamknął Kurator Okręgu Szkolnego Białostockiego w Białymstoku, Ob. Wł. Okuszeko, reasumując wyniki obrad, życząc nadal owocnej i rzetelnej pracy na odcinku szkolnictwa zawodowego oraz zapewniając ze strony władz szkolnych pełne poparcie.

Zjazd przyniósł pozytywne rezultaty:

Oświecił sprawę nauczania i wychowania młodzieży z punktu widzenia ideologicznego na tle nowej rzeczywistości;

Rozstrzygnął trudności w realizacji programów nauczania.

Wyjaśnił sprawy administracyjne i gospodarcze szkół zawodowych.

p.o. Naczelnika Wydziału
(—) St. Krasnołucki

Poz. 37.

Białystok, dnia 15. III. 1948 r.

pień) pragnie uzyskać zainteresowany nauczyciel kwalifikacje.

3) Do podania powinny być dołączone: metryka urodzenia, życiorys, dowody, stwierdzające posiadanie warunków, określonych w rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 21. X. 1932 r. o kwalifikacjach zawodowych do nauczania w szkołach i na kursach zawodowych (Dz. U. R. P. Nr 91, poz. 774) i w rozporządzeniu Ministra W. R. i O. P. z dnia 28. XI 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr 94, poz. 593).

4) Dokumenty powinny być dołączone w oryginałach, względnie w należycie zalegalizowanych odpisach.

Naczelnik Wydziału
(—) St. Krasnołucki

Poz. 38.

Kuratorium
Okręgu Szkolnego Białostockiego
w Białymstoku

W związku z ukazaniem się książki Prof. Inż. Klaudiusza Filasiewicza p.t. „Technologia metalu” Kuratorium poleca zainteresowanym Dyrektorom i Kierownikom Szkół Zawodowych zapoznać się z nią biblioteki.

Książka zawiera 220 rys. w tekście, str. 344. Cena 850 zł. nabyć ją można w Wydawnictwie: Wiedza — Zawód — Kultura T. Zapiór i Ska. Kraków, ul. Sławkowska 3 Tel. 596 — 32 Konta: Bank Gospodarstwa Krajowego P.K.O. IV. — 292.

Książka obejmuje trzy główne działy hutnictwa: metalurgię, walcownictwo i kuźnictwo.

Autor, mając możliwość korzystania w latach 1939-41 oraz 1944/45 jako kierownik Katedry metaloznawstwa Lwowskiego Instytutu Politechnicznego ze źródeł sowieckich i amerykańskich, uwzględnił w książce swej najnowsze zdobycie wiedzy w zakresie omawianej specjalności. W książce tej zastosowane też zostało najnowocześniejsze słownictwo techniczne oparte z reguły na źródłach polskich. Przy każdym ważniejszym wyrażeniu technicznym znajduje się odpowiednik w językach: niemieckim i angielskim.

Książka ta ma za zadanie przedstawić przemysł techniczny w sposób zwięzły i rzeczowy tym rzeszom pracowników technicznych we wszystkich gałęziach przemysłu metalowego, którzy mając do czynienia z materiałami metalowymi czy to jako konstruktorzy, czy jako ruchowcy, powinni znać ich genezę i własności. Treść książki dostosowana jest również do normalnego programu nauki w liceach mechanicznych i hutniczych, gdzie może służyć jako podręcznik do nauki I części technologii. Jest rzeczą wykładowcy niektóre działy rozszerzyć

lub zwięźlić odpowiednio do szczegółowego programu naukowego danego liceum. Po opuszczeniu strony chemicznej książka ta może być używana również przez wykładowców technologii w rozliczonych szkołach zawodowych typu gimnazjalnego. Wreszcie i słuchacze szkół politechnicznych mogą posługiwać się „Technologią Metali” z niewątpliwą dla siebie korzyścią.

Naczelnik Wydziału
(—) St. Krasnołucki

Poz. 39.

Białystok, dnia 11. III. 1948 r.

Kuratorium
Określu Szkolnego Białostockiego
w Białymstoku

Nr III. 4129/48

Do Dyrekcji Szkół Gospodarczych, internatów, domów dziecka i kolonii letnich
w Okręgu

Ministerstwo Aprowizacji wydaje od r. 1946 pismo fachowe p.t. „Żywnienie zbiorowe” Kuratorium poleca to pismo jako jedyne w kraju pismo fachowe tej dziedziny.

Kuratorium
Określu Szkolnego Białostockiego
w Białymstoku

Kuratorium tutejsze zawiadamia, iż Kuratorium Określu Szkolnego Łódzkiego uruchomiło ośrodek dydaktyczno-naukowy technologii przy Państwowej Szkole Techniczno-Przemysłowej w Łodzi, ul. Żeromskiego 115. Ośrodek ten zajmie się całokształtem zagadnień nauczania technologii w różnych typach szkół zawodowych.

Ośrodek obecnie się organizuje i projektuje utworzenie kilku sekcji jak:

- 1) sekcja technologii w liceach zawodowych,
- 2) sekcja technologii w gimnazjach zawodowych,
- 3) sekcja technologii w średnich szkołach zawodowych,
- 4) sekcja zajęć warsztatowych,
- 5) sekcja urządzeń szkolnych i pomocy naukowych.

Prenumerata na rok 1948 została ustalona: 300 zł. — rocznie, 150 półrocznie i 75 — kwartalnie. Wpłaty należy wносить do Urzędu Pocztowego na konto P.K.O. Nr I. — 2000 na dochód Min. Aprowizacji Cz. 12, Dz. I, Par. 7 zaznaczeniem tytułu wpłaty.

Naczelnik Wydziału
(—) St. Krasnołucki

Poz. 40.

W ośrodku powinni współpracować wszyscy nauczyciele technologii i dyrektorzy zainteresowanych szkół. Jednym z najważniejszych zadań Ośrodka będzie interpretacja i realizacja programów, technologii w poszczególnych szkołach zawodowych.

Kierownik, inż. Łuczaj, urzęduje w Ośrodku w poniedziałki i środy w godzinach 16—18 w pokoju kierowników wydziałów przy Państwowej Szkole Techniczno-Przemysłowej w Łodzi, ul. Żeromskiego 115.

Naczelnik Wydziału
(—) St. Krasnołucki

Poz. 41.

Zagubione dokumenty

Zagubiono pieczęć szkolną z napisem w otoku: „Publiczna Szkoła Powszechna w Bargłowie, która unieważnia się.

W sprawie nabywania pojedynczych numerów Dziennika Urzędowego należy zwracać się do Wydziału Ogólnego Kuratorium Określu Szkolnego Białostockiego w Białymstoku, ul. Żwirki Wigury 3. Należność za niniejszy nr. w kwocie zł. 120 należy wpłacić na konto P.K.O. Nr. XII—380.

Nakładem Wydawnictwa Dziennik Urzędowy Kuratorium Określu Szkolnego Białostockiego

Państw. B-stockie Zakł. Graf. w B-stoku — 1500—zam. 1658 VI-48r.

T-04950